A°. 1856. N°. 192.

Opregte Zaturdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 16 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 13 Augustus.

H. K. M. de Keizerin-moeder van Rusland is gisteren te Stettin aangekomen, verzeld door den Koning, den Grootvorst *Michaël*, de Prinsen *Albrecht* en *Frederik Wilhelm*, en de Prinsen van Baden en van Hessen. H. M. is verder naar Swinemunde gestevend, alwaar drie russische oorlogschepen liggen, een van welke voor H. M. overtogt gereed is gemaakt. — Heden wordt Z. M. de Koning alhier teruggewacht.

VAN DEN RIJN, 14 Augustus.

Uit Rusland wordt gemeld, dat de keizerlijke Regering last heeft gegeven om de Kaspische-zee naauwkeurig optemeten. Deze opmeting is eene onderneming van grooten omvang, vermits de bedoelde zee, bij eene oppervlakte van 350,000 vierkante wersten, eene uitgestrektheid van niet minder dan 50,000 wersten oplevert, die in kaart moet worden gebragt; maar het verkeer met Perzie over het genoemde vaarwater neemt derwijze toe, dat de onderneming niet langer kan worden uitgesteld.

In Archangel is thans een russisch oorlogschip, met stoomvermogen, te water gelaten, en staan nog vijf andere dergelijke op stapel. Voor de bemanning van het eerstgenoemde is de beroemde 32ste scheeps-equipage van Sebastopol aangewezen.

PARIJS, 13 Augustus.

In den *Moniteur* wordt heden een keizerlijk besluit van 11 Augustus medegedeeld, waarbij, ten behoeve van het departement van Financien, een krediet van 522,000 fr. wordt geopend, voor het gedeelte van den waarborg der grieksche schuld, waartoe Frankrijk zich heeft verbonden.

Bij een ander besluit van dezelfde dagteekening worden van uitgaande regten vrijgesteld de voorwerpen, die zullen worden gezonden naar de huishoudelijke tentoonstelling, welke dit jaar te Brussel zal plaats hebben. De goederen, welke in de belgische hoofdstad niet worden verkocht, zullen zonder betaling van regten weder hier te lande kunnen worden ingevoerd.

— Heden heeft H. M. de Keizerin zich begeven naar Saint-Denis, waar zij tegenwoordig is geweest bij het uitdeelen der prijzen aan de jeugdige kweekelingen, die thans hare opleiding ontvangen in de daar gevestigde instelling van het Legioen-van-Eer. De Keizerin heeft voor den togt van Saint-Cloud naar Saint-Denis gebruik gemaakt van haar sierlijk en gemakkelijk ingerigt stoomjagt, 't welk meer uitsluitend voor de vaart op de Seine bestemd is. De Keizerin heeft de kinderen zeer minzaam bejegend en de namen opgeschreven dergenen, die zich boven anderen hebben onderscheiden, aan welke zij bijzondere belooningen heeft toegedacht. H. M. heeft beloofd het volgende jaar te zullen terugkomen.

— In de berigten van den 10den Augustus uit Turin komt voor, dat tusschen de Regeringen van Sardinie en Modena wel eenige nota's zijn gewisseld, ter zake van de in den nacht van 25 op 26 Julij te Massa-Carrara plaats gehad hebbende democratische woelingen, maar dat die nota's geenszins in eenen zoo scherpen en vijandigen geest zijn gesteld, als onlangs is beweerd. Het blijkt thans, dat zoowel van de zijde van Modena, als van den kant van Sardinie, men in geen opzigt de palen eener diplomatieke beleefdheid en welwillendheid heeft overschreden. In de diplomatieke kringen te Florence werd eenige beteekenis gehecht aan de beweging te Massa, omdat men die beschouwde als den voorlooper van meer belangrijke pogingen, welke zouden worden beproefd ter omverwerping der bestaande orde van zaken, eerst in Modena, en daarna, zoo mogelijk, in geheel Italie.

Het verdient inmiddels zeer de aandacht, dat er voortdurende tweespalt bestaat tusschen den voorzitter der gewezene Venetiaansche Republiek, den heer *Manin*, en den beruchten demagoog *Mazzini*. Den heer *Manin* mag men thans beschouwen als het hoofd van de gematigde liberale partij in Italie, en als zoodanig staat hij tegenover *Mazzini*, die de uiterste democratische beginselen is toegedaan. — *Manin* houdt vol, dat men zich aan Piemont moet aansluiten. Herhaaldelijk reeds heeft hij verklaard, dat Koning *Victor Emmanuel* was aangewezen als de Vorst, die de vereeniging van Italie zou bewerkstelligen, en op dien grond heeft hij al zijne vrienden aangespoord om dien Monarch te ondersteunen en op hem hunne hoop gevestigd te houden. De heer *Manin* gaat zelfs verder en beweert, dat het oogenblik welligt nabij is, dat de Koning van Napels door den loop der omstandigheden zal worden gedwongen om eene meer liberale staatkundige gedragslijn te volgen. Daarvoor zou het, naar zijn inzien, noodig zijn, dat er eene meer innige verstandhouding ontstond tusschen den Souverein en het volk; — dat aan de eene zijde de oorspronkelijke volksregten der Napolitanen werden erkend, terwijl aan den anderen kant, beter dan zulks thans het geval is, werd begrepen, dat matiging en onderwerping aan de algemeene wetten zelfs door de meeste vrije volken behooren te worden in acht genomen. Mogt men dit in het oog houden, dan zou zeer zeker Napels eene betere toekomst te gemoet gaan.

De beginselen van den heer *Mazzini* komen hiermede in geenen deele overeen. Onlangs heeft deze democraat eene openlijke verklaring doen bekend maken, waarin hij zich zeer ongunstige toespelingen jegens den Koning van Sardinie veroorlooft, en onder anderen beweert, dat een liberale monarch listiger is en meer moet worden gevreesd, dan een Vorst, die er onbewimpeld voor uitkomt, dat hij een despoot is. In die verklaring, getiteld „De regeling van den toestand in Italie" valt *Mazzini* den heer *Manin* aan en verwijt hij hem zijne in lafhartigheid ontaardende matiging. Wat Sardinie aangaat, vestigt hij de aandacht op het gebruik, 't welk thans van het sardinische leger wordt gemaakt tot het breidelen van de partij, die Italie wenscht vrij te maken. De bevolking van Napels wordt door *Mazzini* aangespoord om niet langer te toeven, maar om onverwijld barricaden optewerpen en zich van een gehaat gouvernement te ontdoen.

Van eene gematigde liberale zijde wordt te dezer zake het navolgende aangemerkt:

„Zie daar het onderscheid tusschen deze beide volksleiders. Ziedaar den tegenovergestelden raad, welke zij aan de italiaansche volkeren geven. Ongelukkig is ook in Italie, even als in vele andere landen dezer wereld, die welke het hardst schreeuwt en de hoogdravendste woorden bezigt, de persoon, welke het meest gehoor vindt. Het is alzoo *Mazzini*, die het hevigst is in zijne uitdrukkingen, en alzoo het grootste getal aanhangers telt. Wij betreuren zulks uit den grond van ons hart. In onze oogen is *Manin* veel meer de ware Italiaan, dan *Mazzini*. In zijne hervormings-ontwerpen wordt niet die overhaasting bespeurd: die drift om het beoogde doel te bereiken, welke bijna altijd het overwegende kenmerk is van eene zeer ver gedrevene persoonlijke eerzucht. *Manin* gevoelt, dat eene Regering meer moet gelijken naar eene plant, die zich langzamerhand ontwikkelt en groeit, dan naar het kunstmatige voortbrengsel, 't welk het gewrocht is van het brein eens stelselmatigen plannenmakers. In *Manin* zien wij den vertegenwoordiger van eene klasse van menschen, die met eerlijke bedoelingen te werk gaan en die alzoo de vrijheid waardig zijn: in *Mazzini* den eerzuchtige, die welligt niet anders dan een woelgeest is, maar die zeer zeker het talent bezit om alles te kunnen omverwerpen, zonder iets daarvoor in de plaats te stellen. Lieden van zijnen stempel zijn geenszins de herstellers van de vrijheid, maar zij zijn hare moordenaars."

Van dien kant wordt te kennen gegeven, dat de zaken in Spanje eenen allezins wenschelijken loop hebben genomen, want dat, ingeval de onlusten langer hadden geduurd, zeer zeker de staatkundige geloofsverwanten van eenen *Mazzini* daar te lande meester zouden zijn geworden. Thans schijnen die lieden weinig of geen kans meer te hebben. Overal heerscht rust; de orde wordt dagelijks op hechtere grondslagen gevestigd en de benden partijgangers, die nog niet lang geleden uit Barcelona en Saragossa waren getrokken, zijn verpligt uiteentegaan en hunne opperhoofden te verlaten, die voor het meerendeel op fransch grondgebied eene wijkplaats zoeken.

— Het vooruitzigt op een orleanistisch Congres te Hamburg schijnt niet te zullen worden verwezenlijkt. Naar men van eene zijde, die goed onderrigt kan zijn, verzekert, is de heer *Thiers* met den hertog *van Parijs* en den graaf *van Chartres* uit Hamburg naar Ostende vertrokken. Zulks zou zijn geschied op verzoek van den hertog *van Nemours*, den prins *van Joinville* en den hertog *van Aumale*. Men houdt het voor mogelijk, dat in die belgische zeeb:ven eene zamenkomst zal plaats hebben der nabestaanden van wijlen Koning *Lodewijk Philips*.

Het keizerlijke besluit, waarbij een minister is benoemd, ter vervanging van den heer *Fortoul*, is heden in het officiële dagblad medegedeeld. De heer *Rouland*, procureur-generaal bij het keizerlijke geregtshof in deze hoofdstad, is de persoon, op welken de keus des Keizers is gevallen voor de betrekking van minister van Openbaar Onderwijs en Eeredienst. De opvolger van den heer *Rouland* als procureur-generaal is nog niet bekend.

De maarschalk *Pélissier* is tot „hertog *van Malakoff*" benoemd geworden. Het besluit, waarbij hem deze onderscheiding wordt toegekend, houdt in, dat aan het Wetgevende Ligchaam een ontwerp van wet zal worden aangeboden, waarbij aan dezen titel eene dotatie van 100,000 fr. renten wordt verbonden.

Men maakt te dezer zake de opmerking, dat hetgeen thans is geschied, een bewijs te meer oplevert, hoe moeijelijk het is om de bedoelingen van Keizer *Napoleon III* te doorgronden. De maarschalk heeft een titel bekomen, nadat ieder zoo goed als zeker was, dat de Keizer niets wilde doen, 't welk zelfs in de verte Rusland had kunnen krenken. — Het ontbreekt niet aan personen, die het genomen besluit afkeuren, op grond, dat het de goede verstandhouding met Rusland niet bevorderlijk zal zijn. Van dien kant wordt gewezen op den vrede van 1815, en op de groote moeijelijkheden, welke zijn voortgesproten uit eeretitels, die door fransche generaals op vreemde slagvelden met het zwaard in de hand waren verkregen. Noch Keizer *Alexander*, noch diens opvolgers zullen, naar men meent, met genoegen eenen hertog *van Malakoff* aan het russische Hof ontvangen, hoe groot ook de achting moge zijn, welke algemeen den bezitter van dien titel wordt toegedragen.

Tot minister van Onderwijs en Eeredienst is voorts gekozen een man, wiens naam zelfs niet is voorgekomen, onder de personen, die als voor die betrekking in aanmerking komende door de openbare dagbladen zijn genoemd geworden.

— Bij keizerlijk besluit van 11 Augustus zijn de eerebewijzen geregeld, met welke de Keizer, de Keizerlijke Prins, de Keizerin en de Prinsen van de keizerlijke familie in de militaire zeehavens zullen worden ontvangen.

— Bij gelegenheid van het Napoleons-feest, 't welk morgen invalt, is aan 274 veroordeelde militairen geheele kwijtschelding van straf verleend en aan 310 andere eene vermindering van den straftijd, welken zij alsnog behooren te ondergaan.

Verder is geheele of gedeeltelijke gratie verleend aan 493 burgerlijke veroordeelden.

— In den *Moniteur* is eene correspondentie uit Bucharest van 26 Julij opgenomen, een adres behelzende ten gunste der vereeniging van de beide vorstendommen, 't welk van meer dan 200 onderteekeningen is voorzien, en, uit naam van den handelsstand te Bucharest, is overhandigd aan den baron *de Talleyrand*, den franschen commissaris voor de reorganisatie van die gewesten.

LONDEN, 13 Augustus ('s avonds).

H. M. de Koningin en de haar vergezellende leden van het koninklijk gezin zijn eergisteren op hun zeetogtje te Dartmouth aangekomen en daar aan wal gegaan om de omstreken te bezoeken. Gisteren ochtend vroegtijdig is de reis voortgezet naar Plymouth, alwaar het koninklijk gezin mede van boord gegaan is en een bezoek op het landgoed van graaf *Edgecombe* heeft afgelegd. Prins *Albert* en de Kroonprins hebben de nieuwe barakken te Devonport in oogenschouw genomen. — Heden ochtend zou het eskader de reis voortzetten naar Jersey en Guernsey.

— Z. K. H. de Hertog *van Cambridge* heeft gisteren te Woolwich eene wapenschouwing gehouden over de thans aldaar vereenigde zes battaillons artillerie, welke tevens gemanoeuvreerd hebben. De inspecteur-generaal der fortificatien, sir *J. Burgoyne*, de generaal *Williams* en vele andere voorname officieren namen deel aan deze wapenschouwing.

— In de laatst ontvangene berigten uit Nieuw-York wordt gemeld, dat daar en elders in de Ver.-Staten het gerucht verspreid was, dat het britsche gouvernement geld aanwendde om de verkiezing van den heer *Buchanan*, den candidaat van de democratische partij, tegenteweerken, en daarentegen die van den kollonel *Fremont*, welke zich tegen eene veroverende en twistzieke staatkunde verklaard heeft, te bevorderen. — Onze *Times* acht het noodig, dit gerucht, als een belagchelijk en ongerijmd verzinsel, met allen nadruk tegen te spreken.

— De parijsche berigtgever der *Times* meldt, dat de heer *Pacheco* benoemd is tot spaansch gezant te Londen, en hecht aan deze benoeming zijne goedkeuring omdat die staatsman een bekwaam diplomaat is en de hem opgedragene moeijelijke betrekking gewis op eene waardige wijze vervullen zal. Maar tevens meldt die berigtgever, dat de heer *Olozaga*, ofschoon met aandrang daartoe uitgenoodigd, voor dit gezantschap bedankt heeft, en alzoo getoond heeft, in strijd met hetgeen men laatstelijk meende te mogen verwachten, dat hij niet gezind is om het tegenwoordige spaansche ministerie te ondersteunen. Deze weigering geeft, volgens den schrijver, te kennen, dat er weinig hoop bestaat op eene aansluiting van *O'Donnell* aan de liberalen. Tevens geeft hij zijne vrees te kennen, dat de heer *Martinez de la Rosa*, zoo als het gerucht wil, benoemd zal worden tot gezant te Rome; in dit geval toch zou het te voorzien zijn, dat het spaansche Bewind de dusgenaamde desamortisatie (den verkoop van de goederen in de doode hand, enz.) niet zal doorzetten, welke beschouwd wordt als een onmisbare maatregel tot verbetering van Spanje's materiëlen en financiëlen toestand.

— Miss *Florence Nightingale*, beroemd door hare opofferende bemoeijingen in 't belang der verpleging van de zieken en gekwetsten tijdens den jongsten oorlog, is dezer dagen uit de Levant hier te lande teruggekomen. De edele vrouw heeft zich aan alle eerbetooning onttrokken, zoo zelfs, dat hare terugkomst onbekend is gebleven tot dat zij in hare woonplaats, in Derbyshire, was aangekomen.

— De waarde van de door den brand in de piano-fabriek van *Broadwood* vernielde goederen wordt op 100 à 120,000 p. st. geschat.

— De beurs, die in de laatste dagen flaauw was, bleef heden tamelijk vast. De 3 pc. gecons. g. g. 95 à 1/4; tegen September 95 3/8 à 1/2.

'S GRAVENHAGE, 14 Augustus.

Bij Zr. Ms. besluit van den 10den dezer, worden de officieren van gezondheid 3de kl. jhr. *J. L. C. Pompe van Meerdervoort* en *W. C. A. Hajenius*, met den 16den dezer, bevorderd tot off. van gez. 2de kl. bij de kon. nederl. zeemagt, met bepaling dat zij zullen rang nemen, de eerste tusschen de off. van gez. 2de kl. *H. L. Koning* en *J. G. Arend*, en de andere onder den off. van gez. 2de kl. *A. A. Grondhout*.

— In de zeven eerste maanden van dit jaar hebben 's Rijksmiddelen opgebragt *f* 30,749,417. In dezelfde maanden van 1855 was de opbrengst *f* 30,173,943.

— Volgens een van Zr. Ms. zaakgelastigde te Rome ontvangen berigt, is door de pauselijke Regering bepaald, dat, vermits het wenschelijk is voorgekomen eene aanzienlijke hoeveelheid graan in het land te doen verblijven, de uitvoer van elke graansoort uit den Kerkelijken Staat, zoowel aan den zeekant als aan de landzijde, tot nader order is verboden.

— Bij besluit van 3 Augustus heeft Z. M., „overwegende, dat het noodzakelijk is om, in afwachting der wettelijke regeling van de loodsdienst voor zeeschepen, nadere bepalingen vasttestellen op de uitoefening der dienst bij het loodswezen van Texel, Vlieland en Terschellingen", bepaald: dat de buitengewone zeeloodsdiensten voor de zeegaten van Texel, Vlieland en Terschellingen, uitgeoefend met vaartuigen van bijzondere reederijen, worden buiten werking gesteld, en dat de loodsstandplaats aan den Hoorn (op Texel) wordt opgeheven. De bij de genoemde bijzondere ondernemingen gebezigde loodsvaar-

tuigen, in zoo ver zij voor verdere dienst geschikt en benoodigd mogten zijn, kunnen van de eigenaars tegen schatting overgenomen worden. De schippers, loodsen en kweekelingen bij de buitengewone zeeloodsdiensten en bij de binnenloodsdiensten hierboven vermeld, in zoo ver zij door het departement van Marine van eene vaste aanstelling in hunne tegenwoordige betrekking zijn voorzien, worden in dienst van het loodswezen gehouden op den verder bij dit besluit omschreven voet. — De vorenstaande bepalingen zullen met den 1sten October aanst. in werking komen.

's GRAVENHAGE, 15 Augustus.

Heden is in de r. k. kerk aan den Boschkant, ter gelegenheid van het nationale feest, 't welk in Frankrijk wordt gevierd, door den pausselijken nuntius, den heer *Vecchiotti*, een *te Deum* aangeheven, waarbij de fransche zaakgelastigde, met het personeel der legatie, de oostenrijksche, belgische, spaansche en turksche gezanten, en de eerste secretaris van het britsche gezantschap, benevens een aantal Franschen, tegenwoordig zijn geweest.

HAARLEM, 15 Augustus.

De telegraaf meldt, dat de russische gezant, de heer *v. Brunnow*, Z. M. den Keizer der Franschen het grootkruis van de Andreas-orde heeft overhandigd.

Uit Turin wordt gemeld, dat de oostenrijksche bezetting van Placenzia steeds versterking erlangt.

Het Bewind van Spanje heeft een zeer gematigden rondgaanden brief, nopens de te volgen gedragslijn, uitgevaardigd.

Bij het feestmaal der heeren oud-jagers van de Leydsche hoogeschool, den 13den dezer in het locaal van Zomerzorg gehouden, zijn de aanwezigen verrast door een geschenk des Konings, bestaande in eene prachtige zilveren pokaal, rustende op een Minerva-beeld. Op het voetstuk ligt een lauwerkrans, waar tusschen gegraveerd zijn de namen der plaatsen, waar de studenten-jagers deelgenomen hebben aan den strijd. Op de eene zijde van den beker prijkt de naam des Konings; aan de andere zijde het *je maintiendrai*, benevens een opschrift, waarin vermeld wordt, door wien en aan wie en bij welke gelegenheid deze feestbeker is geschonken. Dit geschenk was vergezeld van een eigenhandigen brief des Konings. — Met onbeschrijfelijk veel geestdrift werd dit koninklijk geschenk ontvangen, en vervolgens werden alle toasten, aan den Koning, het Vaderland, de Academie, enz. gewijd, uit dien in menig opzigt kostbaren beker gedronken.

— De feest-commissie van het *Metalen Kruis* heeft aan heeren regenten der Weeshuizen te Amsterdam eenen rondgaanden brief gerigt, waarin onder anderen het volgende voorkomt:

„ Op den 27sten Augustus zal in tegenwoordigheid des Konings plegtig onthuld worden *het Gedenkteeken aan den volksgeest van* 1830 *en* 1831.

„ De vereeniging *Het Metalen Kruis*, wrikkeloos trouw aan haar beginsel van Mei 1852, om vrij van alle eenzijdigheid, op welk gebied ook, bij de jeugdige zonen des lands vaderlandschen zin te kweeken, heeft vermeend de onthulling van dien gedenkzuil aan haar doel cijnsbaar te moeten maken.

„ Het is de wensch van *Het Metalen Kruis* de kinderen des lands eenparig en als *een* ligchaam zich te zien scharen om den voet van het beeld „*de Eendragt*."

„ Tot de kinderen des lands behooren in de eerste plaats „*de weezen*." *Het Metalen Kruis* wenscht ze (te zamen met zijn eigen kroost uit alle rangen, standen en geloof) om dat beeld vereenigd te zien, als voorstellende „*de natie, die na ons zal zijn*."

„ Het is onze wensch die kinderen, om den gedenkzuil geschaard, eenparig te doen zingen het eerste en het vijfde vers van het *Volkslied van Tollens*.

„ Dat vijfde vers is een even eenvoudig als treffend gebed tot den *eeuwigen God*, waarin wij te zamen alle die kinderen hebben leeren gelooven; — een gebed voor den grond, waarop ook *hunne* wiegjes stonden; — zoowel de ijzeren kribbe, als de legerstede getooid in satijn.

„ Bij dit vijfde vers alzoo is ons verlangen, dat de jeugdige zangers en zangeressen hunne rijen door, hunne handen wederzijds op de schouderen leggen; en zóó die kinderbede tot God rijze, als van één ligchaam en uit ééne ziel.

„ Wij wenschen, de kinderen zich te doen verzamelen op de trappen en in 't voorportaal van het beursgebouw, met eene beveiligende afschutting voorzien; edoch zoodanig dat de kleinen een goed overzigt hebben op de verdere feestelijkheden op den Dam.

„ Uwe kweekelingen zouden zich dus — onder geleide hunner meesters of uwe supposten — naar het beursgebouw, moeten begeven, natuurlijk in het eerekleed van het gesticht.

„ Het kleed der weezen vindt altijd onverdeelde onderscheiding en eerbied bij ons volk: — laat het dan ook dien dag de bescherming zijn voor de „niet-ouderloozen" van iederen stand en rang, die in het wit als feestgewaad (wat de meisjes betreft) zich met de uwen om het gedenkteeken scharen zullen.

„ Opent uw gesticht alzoo dien dag voor de laatstbedoelden, opdat zij, in de rijen der ouderloozen, naar keuze, op gepaste wijze, en onder het oog en de orders uwer supposten, zich uit de verschillende Godshuizen kunnen begeven naar het beursgebouw; — het spreekt van zelf, de weezen vooraan.

„ Dringend bevelen wij ons aan in uwe medewerking voor onze eerlijke pogingen tot bevordering in deze zaak, van „*vaderlandschen zin, liefde en eendragt*."

Naar men verneemt, heeft deze brief algemeenen bijval gevonden en is dezelve zoowel van de zijde der Hervormden, als van den kant der R. Katholijken en Israëliten met warmte beantwoord.

— Het hevige onweder, hetwelk in den laten avond van maandag jl. boven de provincien Zuid- en Noord-Holland, N. Braband, Utrecht en Gelderland gewoed heeft, is ook in de meer noordelijke gewesten van ons vaderland waargenomen. Te een ure des nachts is het boven Groningen losgebarsten, vergezeld van stortregen; tot 3 ure heeft het aangehouden, maar in de stad en hare omstreken heeft het geene schade veroorzaakt, en ook elders in de provincie zijn, voor zoo veel bekend is, geene ongelukken voorgevallen. — Ook in het Hanoversche, o. a. te Emden, Osnabruck, enz., heeft het dien nacht zwaar geonweerd.

Den 13den was de door het onweder afgebroken telegraafgemeenschap van Groningen met de zuidelijk gelegen plaatsen des lands nog niet hersteld.

— Den 12den Augustus hebben te Utrecht ruim tachtig mannen, die voor 25 jaren zijn uitgetrokken, als vrijwillige jagers van de utrechtsche academie, met hunne officieren, de heeren *de Ronde*, *v. Nouhuys* en *Eechout* het feest van den volksgeest van 1830 en 1831 gevierd, en heeft de heer *Numan* in eene treffende aanspraak aan deze onvergetelijke dagen herinnerd. Bij die gelegenheid is deze Vereeniging van wege Z. M. den Koning een prachtige zilveren beker, met een uit het hart gevloeiden brief aangeboden; — is dit vorstelijk geschenk met dankbaarheidheid aanvaard, en is nog dienzelfden dag een antwoord aan Z. M. verzonden, 't welk van den Koning- en vaderlands-lievenden geest der utrechtsche jagers van 1830 en 1841 getuigt. Het feest is met een broederlijken maaltijd besloten.

— Den 15den is voor den Hoogen-raad behandeld de zaak van *Gerrit Vredenburg*, welke zich in cassatie heeft voorzien tegen een arrest van het Hof van Zuid-Holland, bij 't welk hij, wegens brandstichting, tot de straf des doods is veroordeeld. Den 18den zal het openbaar ministerie zijne conclusien voordragen.

— Volgens openbare dagbladen, zijn de afgevaardigden der duitsche Staten, welke in Weenen zijn vereenigd geweest, het eens geworden over de grondslagen, op welke een voorstel voor de invoering van eene algemeen gangbare en als wettig betaalmiddel geldende duitsche munt behoort gevestigd te zijn. Daarvoor is aangenomen de *zilveren* standaard, en wel het pond fijn zilver van 500 grammen, overeenkomende met 30 thalers; 45 oostenrijksche en 52½ zuid-duitsche guldens. Alzoo zouden worden geslagen voor de verschillende Staten, alwaar deze munten bestaan, *vereenigings-thalers*, met eene innerlijke waarde van een dertigste pond fijn zilvers, gelijkstaande aan 1½ oostenrijkschen gulden, en 1¾ zuid-duitschen gulden, en *vereenigings-guldens*, in verhouding; verder stukken ter dubbele waarde, en ook stukken van mindere waarde, doch niet minder dan van 1/6 thaler; 1/3 o. gulden en 1/4 z. d. gulden. Aan elken Staat, in deze drie groote afdeelingen gelegen, zou het regt worden toegekend om, in verhouding tot de behoeften en overeenkomstig het aangenomen beginsel, zilveren en koperen pasmunt te doen vervaardigen, en zou hun de verpligting worden opgelegd om daarin, op bepaalde voorwaarden, binnen een zeker tijdsverloop te voorzien.

Ten nutte van den binnen- en buitenlandschen handel, zou er een *gouden* handels-munt worden ingevoerd, de *kroon* genaamd, ter innerlijke waarde van een vijftigste pond fijn goud, en in verhouding *de halve kroon*. De duitsche Staten zouden voortaan geene andere gouden munt slaan, met uitzondering van Oostenrijk, 't welk zich het regt zou voorbehouden om tot 1865 dukaten te doen vervaardigen. Geen der Staten zou papier als wettig betaalmiddel mogen uitgeven of doen gelden, zonder dat er maatregelen waren genomen om dit papier dadelijk en ten allen tijde in zilveren vereenigings-munt te kunnen verwisselen, terwijl de waarde der gouden handels-munt officiëel zou worden opgemaakt en openbaar op de verschillende Beurzen worden afgekondigd, zonder dat deze gouden munt als wettig betaalmiddel zou kunnen gelden.

— De spoorweg van de Rheingau, van Wiesbaden naar Rüdesheim, is voor de openbare dienst geopend, en wordt zeer geroemd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 15 Augustus. Den 11den dezer in Texel binnengekomen: *Antje*, Schaafsma, Bahia; *Vrouw Dieuwke*, van der Wouden en de stoomb. *Lion*, beide van Londen; *Eugene*, Richard, Cardiff; *Shincliffe*, Coppertwaite, Sunderland; *Mentor*, Endra, Archangel; en uitgezeild: de ned. oorl. kotter VLINDER, stuurm. Noordzy, Vlissingen; *Sophie*, van den Bos, Konstantinopel; *Vrouw Martha*, Corporaal en *Jantina*, Olthof, beide naar Newcastle; de stoomb. *Gouv. van Ewijck*, Hull; *Fire Brödre*, Lorensen; *Preciosa*, Apeness en *Zephyr*, Housland, alle 3 naar Drammen; *Ora et Labora*, Alberts, Arendahl; *Alert*, Thiis, Osterrisoer. Wind w.

Den 14den dezer in Helvoet binnengekomen: *Seaflower*, Eng. oorl. kotter, komm. Calver, Texel; *Robert and Emma Maxwell*, Betheke, Newjork; de stoomb. *Rhine* en *Ceres*, beide van Londen; *Ocean Queen*, Hull; *Vrouw Clara*, Staal en *Effort*, Nichols, beide van Cardiff; *Latina*, Muller, *Holger Danske*, Rasmussen en *Voorwaarts*, Vink, alle 3 van Archangel; *Svanen*, Bertelsen, St. Petersburg; en uitgezeild: de stoomb. *Levant* en *Seine*, beide naar Havre; *Jacoba*, Schultz en *Coral*, Cracknell, beide naar Newcastle; *Devon*, Hall, Sunderland; *Clara Pries*, Jensen, Engeland; *Castor*, de Jonge, St. Petersburg; *Doris*, Hillman, Oostzee; *Hoffnung*, Luders, avontuur. Wind w. z. w.

Den 26sten Julij van Newjork uitgekl.: *Wildeman*, Driest, Falmout.

Den 18den Julij te Santa Cruz (Teneriffe) binnengekomen: *Jeanne*, Kroon, Londen.

Den 27sten Julij van Ibraïla uitgezeild: *Anna Margaretha*, Wekenborg, Falmouth.

Den 25sten Julij van Galatz uitgezeild: *Antje*, Mulder en 28 dito *Beerta Schuringa*, Vegter, beide naar Queenstown.

AMSTERDAM, 14 Aug. Het schip *Kandanghauer*, kapt. Zeelt, van Gothenburg naar Melbourne, was volgens telegraphisch berigt van Deal van 12 dezer, den vorigen dag in goeden staat Goodwinsand gepasseerd.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

15 *Augustus* 1856. 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	63 13/16	15/16	—
„ „	3	„	75¾	13/16	—
„ „	4	„	94 13/16	95	—
Amortisatie-Syndicaat	3½	„	90¾	—	—
Handelmaatschappij	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. „ „	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	„	—	—	—
„	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5	„	103⅞	—	—
„ „ 1828/1829	5	„	—	—	—
Certificat. „ 1831/1833	5	„	—	—	—
„ „ 1840	4	„	86	—	—
„ bij Stieglitz	4	„	85⅝		—
„ „ „ N.	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	„	—	—	—
Certific. van „	6	„	65¼	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	79⅝	—	—
SPANJE, Obligatiën	1¼	„	24⅝	¾	24 11/16
„	3	„	45	—	—
„ Binneni.	3	„	39½	9/16	39½
Amortisable			6⅞	—	—
Bew. Coupon			6 1/16	⅛	—
OOSTENR. Oblig. bij Goll.	5	pct.	—	—	—
„ „ „	4	„	—	—	—
„ Metaliek	5	„	78½	9/16	—
„ „ N. 1849 à 1854	5	„	85 15/16	86 3/16	—
„ „	2½	„	40 9/16	⅝	—
BELGIE,	2½	„	—	—	—
Rotschild,	2½	„	52⅛	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	99	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	„	45 13/16	⅞	—
„ differred	3	„	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	4½	„	—	—	
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	4	„	30⅛	½	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	18 13/16	15/16	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	21 15/16	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Amst. Thesaurie 5 pc. 103⅜. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 96⅝. Oostenrijk Nat. Metall. 79⅞ à 15/16. Columbia Equador nieuwe 1 pc. 14 3/16 à 13/16. Venezuela obl. uitgest. 13¼ à ½. Pruiss. Loten *f* 205. Weener Loten *f* 320½. Rusland bij *Stieglitz* 5de ser. 95; 6de ser. 96⅝ à 7/16. Disconto 4. — Beleening 4. Prolongatie 3½.

Gisteren zijn 4 pc. Hollandsche certificaten ook in 94⅜ gedaan.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

Over 't algemeen was de beurs heden iets vaster.

LONDEN, 15 Augustus. De 3 pc. gecons. resc. 95⅜ à ½. Spanje 1¼ pc. 24¾ à 25.

AMSTERDAM, 15 Aug. Poolsche *Tarwe* in een doen; overige soorten hooger; 127 ℔ b. Pools. *f* 465; 126 ℔ dito *f* 450, *f* 480; 122 ℔ r. b. dito *f* 390; 126 ℔ Brunsw. *f* 410; 129, 130 ℔ Holst. *f* 420, *f* 430; 132, 134 ℔ Kub. *f* 358, *f* 370; 129 ℔ Pomm. *f* 450.

Gedroogde *Rogge* hooger; overigens ruim prijsh.; veel handel; 122 ℔ Amerik. *f* 273; 188 ℔ Peterb. *f* 242; 117, 118 ℔ Arch. *f* 237, *f* 240; 119, 120 ℔ dito *f* 243, *f* 246; 120 ℔ dito *f* 250; 118 ℔ Pommer *f* 285.

Garst hooger; 114 ℔ Deens. *f* 216. — *Koolzaad:* Haarl.meer *f* 16¼; Buiks Ham *f* 16⅛.

AMSTERDAM, 15 Augustus. *Raapolie* slap; ord. cond. *f* 51½; vliegend *f* 50½ à *f* 50; p° Nov. *f* 48¼; p° Dec. *f* 48¼ à *f* 48. *Lijnolie* ord. cond. *f* 40¼; vliegend *f* 39; p° Sept. *f* 37¾ à *f* 37½; p° Oct. *f* 36. *Hennepolie* ord. cond. *f* 46¼.

MARKTBERIGTEN.

DORDRECHT, 14 Augustus. *Tarwe*, n. Zeeuws. en Inl. *f* 15 à *f* 16; zomer dito *f* 13 à *f* 14. *Rogge*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 8 à *f* 9; n. dito *f* 8 à *f* 8,50; Kl. Brab. en Geld. *f* 7,80 à *f* 8,20. *Garst*, n. Zeeuws. en Vlaams. winter *f* 6,60 à *f* 6,90; dito zomer *f* 6 à *f* 6,20. *Haver*, n. Inl. voeder *f* 3,60 à *f* 4; dito dikke *f* 3,80 à *f* 4,50. *Boekweit* *f* 280 à *f* 300. *Paardenboonen* n. *f* 7,40 à *f* 7,80; duiven dito *f* 8,30 à *f* 8,80. *Blaauwe erwten* n. *f* 8 à *f* 9. *Koolzaad* Zeeuws. en Overm. *f* 16 à *f* 16,60; Flakkeesch *f* 15 à *f* 16. *Kanariezaad* *f* 12 à *f* 13. *Hennepzaad* *f* 250.

Niettegenstaande de aanvoer van jar. Zeeuws., Vlaams. en Inl. *tarwe* niet groot was, kon dezelve vorige prijzen niet opbrengen, zoo dat men 20 cts. lager heeft moeten afgeven. Jar. *rogge* *f* 1 en nieuwe dito *f* 1,50 lager aan te merken, in vreemde soorten is alleen verkocht: 123 p. Amerik. *f* 240 bij eenige partij en nog als zoodanig ter veil. Winter-*gerst* 10 cts. en zomer dito 20 cts. lager. *Haver* met beperkten handel, echter zonder prijsverandering. *Boekweit* slap en alleen bij klein gerieven verkocht; Noord-Brab. niet aangeboden; alleen is gedaan Vlaams. à *f* 300; Holst. werd op *f* 280 gehouden. *Paarden-* en *duivenboonen* met geringe vraag, prijzen als voren. *Blaauwe erwten* 40 cts. lager afgegeven; witte dito zijn opgeruimd. De aanvoer van *koolzaad* bedroeg heden ruim 230 lasten, hetwelk in verhouding naar deugd is verkocht; Zeeuwsch en Overm. zakgoed £ 80 à £ 83; Flakk. £ 75 à £ 80; gestort £ 80 à £ 84; op 9 vaten olie, te leveren Sept. en Oct. £ 86 gelaten en £ 85½ geboden. *Lijnzaad* zonder handel; er werd geveild: 114 p. Morchansky à *f* 350 en te vergeefs *f* 345 geboden; 111, 112 p. Riga à *f* 330 te koop. *Hennepzaad* als boven aangeboden gebleven.

*** Ondertrouwd:

COENRAAD ELIX
en
JACOBA JOSEPHINA HANIA,
van *Goor.*

AMSTERDAM, 14 Augustus 1856.

*** Getrouwd:

MAASTRICHT, den 12den Augustus 1856.

A. V. W. HOMBACH
en
L. F. V. CAZIUS.

*** Getrouwd:
UTRECHT, S. W. VLAMINGH KIEBÈRT,
14 Augustus 1856. van *Weesp*, en
J. W. BLOM.

*** Getrouwd:
L. D. A. VAN TENGNAGELL DE RAAD
SCHOONHOVEN, en
den 14den Aug. 1856. E. H. S. VREEDE.
Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, Q. BLAAUW
14 Augustus 1856. en
Jonkvrouwe F. E. BERG.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, J. HANCOCK
14 Augustus 1856. en
A. C. BORRIUS.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
HAARLEM, H. B. KAUFMAN,
15 Augustus 1856. Genees-, Heel- en Verloskundige, en
N. W. M. MAGNUS.

*** NIEUWLAND, 12 Augustus 1856. Heden is bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *D. H. VAN DOORN — SNOUCK HURGRONJE.*

*** Heden beviel van eene *doode* DOCHTER *A. A. NOLTHENIUS DE MAN — CLAVAREAU.*
BERGEN OP ZOOM, 13 Augustus 1856.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *KORNELIA VAN SANTEN*, geliefde Echtgenoot van J. J. BRENDEL.
ROTTERDAM, 10 Aug. 1856.
Eenige kennisgeving.

*** VLISSINGEN, den 11den Augustus 1856. Heden is bevallen van een ZOON *J. J. ZWAANSHALS, geb. UYTTENHOOVEN.*
Eenige kennisgeving.

*** Op heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. BOEKE*, geliefde Echtgenoote van C. HEYNIS Cz.
KOOG A/D ZAAN, 11 Augustus 1856.

*** Heden overleed alhier, in den jeugdigen leeftijd van 14 maanden, HENRY GUSTAVUS, jongste Kindje van HENRY H. Mc. LANE en IDA ELISABETH Mc. LANE, geb. SCHARFF.
NEWARK, 25 Julij 1856.

*** Den 9den Augustus 1856, overleed te KOUDEKERK, aan den *Rijn*, Mejufvrouw CATHARINA MAGDALENA HARDY, betreurd door hare vele Vrienden.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 86 jaren, onze geachte Vriendin, Mevrouw MARGARETHA ELISABETH PHILIPS, Weduwe van den Heer *Johannes Hermannus Peerlkamp.*
VREELAND, J. HOLTZAPFEL.
10 Augustus 1856, T. MASTENBROEK.
Executeuren Testamentair.

*** Heden overleed, na een geduldig lijden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote MARIE TEN RAA; slechts drie maanden mogt onze Echtverbindtenis duren.
CLEVE, W. MAYWALD.
12 Augustus 1856.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed, ten mijnen huize, na een langdurig en smartelijk lijden, onze veelgeliefde Vader en Behuwd-Vader MARTINUS DORUS JANSEN, in leven Catechiseermeester en Krankbezoeker te Zutphen. In de blijde hope des beteren levens is hij zacht en kalm ontslapen, in den hoogen ouderdom van ruim 81 jaren.
HARDINXVELD, *Uit aller naam*,
12 Augustus 1856. A. BROEKMAN.
Eenige kennisgeving. L. BROEKMAN — JANSEN.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van ruim zeven en twintig jaren, onze hartelijk geliefde Dochter, Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw GRIETJE NIENHUIS.

Haar lijden was lang, doch geduldig, haar afsterven zacht en kalm, en zoo wij vastelijk hopen, haar heengaan van hier, eeuwige zaligheid en vrede.

Hoe ons dit smartelijk verlies treft, kunnen diegenen beseffen, die de overledene van nabij of in 't bijzonder gekend hebben.
Wed. G. J. NIENHUIS (RAKHORST).
HEERDE, A. RUIJS (NIENHUIS).
12 Aug. 1856. J. P. RUIJS.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere en eenige kennisgeving aantenemen.

*** Heden overleed ten mijnen huize, aan eene kortstondige doch hevige ziekte, ons aller Lieveling CORNELIS WOUTER VAN DER HOEVEN, in den jeugdigen leeftijd van vier jaren. H. M. VAN DER HOEVEN, Wed. *Cornets de Groot.*
VOORBURG, 12 Augustus 1856.

*** Voor de menigvuldige en hartelijke blijken van deelneming gedurende de ziekte en na het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote, *Josephine Monique de Basserode*, betuig ik, ook namens mijne wederzijdsche Betrekkingen, mijnen hartelijken dank. P. SEBIL.
ROTTERDAM, 16 Augustus 1856.

*** Voor alle bewijzen van hartelijke deelneming bij het verlies van onzen waardigen Vader en Behuwd-Vader, van Vrienden en Bloedverwanten, zoo wel buiten als binnen deze Stad ondervonden, betuigen wij, langs dezen weg, onzen opregten dank. *Uit aller naam*,
LEYDEN, G. G. VAN DEN BROECK,
Augustus 1856. Pred. te *Leyderdorp.*

*** **PROTESTANTE MEDEKIEZERS!**
Dank hebben wij den God des Hemels en Aarde te zeggen, dat Hij zoodanige wegen heeft willen daarstellen, dat alle bedriegelijke handelwijzen bij de Herstemming den 29sten Julij niet ten uitvoer zijn kunnen gebragt worden, en ons Protestanten, heeft willen begunstigen met eenen man, die wij voor ons als Vertegenwoordiger hebben verkozen, welke, elke zijdelingsche en regtstreeksche aanval der waarheid durft te verdedigen, de vijand manmoedig het hoofd biedt en voor de belangen van het Vaderland werkzaam is.

Het ware wenschelijk dat wij, zoo als nu meer vereend de handen in één sloegen, om niet door al te groote liberaliteit onze tegenstanders te doen zegevieren,
Een Kiezer.
Hazerswoude, 15 *Augustus* 1856.

*** **CONTRACTEN van OVERLEVING N°. 3 en 5.**
Ten Kantore van den Makelaar J. H. BRINKMAN, te Haarlem, zal van heden af tot en met den laatsten Woensdag in de maand Januarij 1857, des voormiddags van 10 tot 1 ure, worden gevaceerd tot betaling van EEN JAAR UITDEELING, verschenen p°. Januarij 1818. De Geintresseerden worden verzocht het jaar van overlijden in de Attestatien in te vullen, zullende na expiratie van den gestelden termijn geene betalingen meer kunnen geschieden, maar de onafgehaalde Portien gehouden worden aan het Contract te zijn vervallen.

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* EDAM, brengen bij deze ter kennisse der houders van Obligatien, ten laste der gemeente, dat,

1° Ingevolge het plan van liquidatie en aflossing der stads gevestigde schuld, op den 9den Julij ll. heeft plaats gehad, de 35 JAARLIJKSCHE UITLOOTING van Obligatien werkelijke en uitgestelde Schuld, en alstoen zijn uitgeloot de volgende nummers, als

Werkelijke Schuld:
N°. 28 groot geweest *f* 200,— in 1855 uitgeloot, waarvan de helft alstoen is en de wederhelft in dit jaar zal worden afgelost ten bedrage van . . . . . . *f* 100,—.

677 gr. *f* 100,—.	N°. 268 gr. *f* 200,—.	N°. 661 gr. ″ 100,—.
411 „ ″ 100,—.	„ 681 „ ″ 100,—.	„ 430 „ ″ 100,—.
283 „ ″ 200,—.	„ 325 „ ″ 200,—.	„ 387 „ ″ 100,—.
280 „ ″ 200,—,	„ 659 „ ″ 100,—.	„ 444 „ ″ 100,—.
589 „ ″ 100,—.	„ 596 „ ″ 100,—.	„ 556 „ ″ 100,—.

en de laatste van de uitgestelde schuld zijnde N°s. 98, 251, 336, 100, 237, 56, 132, 130, 71 en 223 ieder groot *f* 100.

Zullende de voormelde Obligatien gedurende de maand December dezes jaars, dagelijks, de Zon- en Feestdagen uitgezonderd, ten Kantore van den Gemeente Ontvanger, de eerstgenoemden tot het volle bedrag afgelost en de laatstgenoemden tot werkelijke schuld geconverteerd worden.

2°. Ingevolge het plan der Negotiatie, gearresteerd den 6den October 1852, heeft plaats gehad de gewone Jaarlijksche Uitloting van 3 stuks, ieder groot *f* 500,— zijn N°s 25, 32, 51.

3°. Van de in dezen jare uitgelotene kwitantien zonder interest, gesproten uit de stedelijke heffing van 1805, nog niet ter aflossing zijn aangeboden:

N°. 329 gr. *f* 18,40.	N°. 818 gr. *f* 2,—.	N°. 1018 gr. *f* 60,—.
„ 383 „ ″ 5,—.	„ 229 rest. ″ 0,85.	„ 682 „ ″ 10,—.
„ 1056 „ ″ 100,—.	„ 1186 „ ″ 3,25.	„ 100 „ ″ 6,—.
„ 217 „ ″ 0,75.	„ 806 „ ″ 5,—.	„ 1192 „ ″ 50,—.
„ 603 „ ″ 12,50.	„ 274 „ ″ 100,—.	„ 28 „ ″ 100,—.
„ 794 „ ″ 2,—.	„ 507 „ ″ 10,—.	„ 600 „ ″ 3,40.
„ 927 „ ″ 8,—.	„ 197 „ ″ 0,67½.	
„ 1047 „ ″ 8,50.	„ 1027 „ ″ 10,—.	

Tot welkers aflossing mede tegen het volle bedrag alsnog ten Kantore voormeld dagelijks gelegenheid wordt gegeven.

Laatstelijk dat van de in 1855 uitgelotene Obligatien van de Uitgestelde Schuld N°. 350 nog niet ter conversie is aangeboden.
Edam, 14 *Augustus* 1856.
Burgemeester en Wethonders voornoemd:
G. J. VERSTEEGH.
De Secretaris,
J. DE BRUINE JOHz.

*** De Ondergeteekende, Stads-Kostschoolhouder te Doesborgh, maakt aan Ouders en Voogden bekend, dat aan zijne inrigting allezins gelegenheid bestaat, om JONGE LIEDEN opteleiden voor de Academiën te Breda en te Delft, voor 't Instituut der Marine aan 't Nieuwe Diep, enz., en dat tevens bij hem in de Kost worden opgenomen, diegenen, welke de Lessen aan 't Gymnasium bijwonen. T. H. RENSSEN, Az.

*** IEMAND, die thans fungeert als Hoofdonderwijzer eener uitgebreide bloeijende **Bijz. School**, wenscht zich met een Gemeente-Bestuur of eenige Familiën te verstaan ter oprigting eener SCHOOL voor Talen en Wetenschappen. Hij bezit den 2den Rang en *volledige* Acten voor de Fr., Eng. en Hoogd. Taal, Doceert de Stel-, Meet- en Teekenkunde, enz., is gehuwd, van de Prot. Godsdienst, 34 jaren oud en voorzien van de uitmuntendste Attesten der aanzienlijkste Familiën. *Franco* Brieven, Lett. X., aan den Boek- en Papier-Handelaar J. MADO, te Utrecht.

*** Men verlangt ten spoedigste in eene talrijke Dorpsschool, Prov. N.H.: Eenen ONDERMEESTER, van den 3den Rang, en Acte voor de Fransche Taal, tegen Inwoning, Kost en billijk Salaris. Adres, *franco* Brieven, onder Letters P. P., bij de Boekverkoopers SCHALEKAMP, VAN DE GRAMPEL en BAKKER, te Amsterdam.

*** Bij den Conrector aan het Gymnasium te Oldenzaal is gelegenheid tot plaatsing van EEN of TWEE JONGELIEDEN, ter opleiding voor de Hoogeschool of andere Inrigtingen van hooger Onderwijs. Brieven *franco.*

*** IEMAND het *Gruttersvak* verstaande, biedt zich aan om als **Meesterknecht** in eene dergelijke zaak werkzaam te zijn, of aan het hoofd daarvan te staan, tegen genot van Kost, Inwoning en Bewassching. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. B. B., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** Er wordt tegen November aanstaande te 's Gravenhage gevraagd: Een KOETSIER, goed met twee Paarden kunnende rijden, ongehuwd, tusschen de 25 en 40 jaren oud, eenig Huiswerk verstaande, en van goede getuigen voorzien. Adres, met *franco* Brieven, onder Letter S., bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUYZEN, te 's Gravenhage.

*** Men verlangt tegen November aanstaande, op een aangenaam gelegen Dorp in de Provincie Friesland: Eene GOUVERNANTE, P. G., tusschen de 20 en 30 jaren, geëxamineerd in de Hollandsche en Engelsche Talen, tevens Onderwijs kunnende geven, in het Teekenen, Piano, Zang en Vrouwelijke Handwerken, van nut en smaak. Adres, Brieven *franco*, Letter C., in den Kantoor-Boekwinkel van Wed. I. ELLERMAN. Amsterdam.

*** Men vraagt bij eene Familie, in de Provincie Zuid-Holland: Eene GOUVERNANTE, bevoegd om Onderwijs te geven in de Hollandsche, Fransche, Duitsche en Engelsche Taal, benevens de Muzijk en geschikt om de leiding en opvoeding op zich te nemen van vijf Kinderen. Brieven *franco*, onder de Letters G. H., te adresseren, aan GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren, te Leyden.

*** Er bestaat gelegenheid voor ééne JAVAANSCHE VROUWELIJKE BEDIENDE, om met ééne Familie ten spoedigste naar *Java* terug te keeren. Adres den Heer L. J. TEMMINCK JR., te Vriezenveen (Overijssel).

*** Met November aanstaande, wordt in één Gezin te 's Gravenhage, tegen goed loon verlangd: Eene bekwame KINDERMEID, van de P. G. Alleen zij, die bewijzen van goed gedrag en geschiktheid kunnen overleggen zullen in aanmerking komen. Adres, bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUYZEN, te 's Gravenhage, met *franco* Brieven, onder de Letters L. L.

*** Men verlangt in een Gezin met 6 Kinderen, te Amsterdam, tegen November aanstaande: Eene KEUKENMEID, P. G., uit Overijssel of Gelderland. Zij moet ook ander Huiswerk verrigten. Loon *f* 60 à *f* 70, opgave van wien zeer voldoende informatiën te verkrijgen zijn, verzoeke onder Letters P. L., *franco*, bij de Wed. I. ELLERMAN, Boekh. Beurssteeg, te Amsterdam.

*** *An English lady wishes to engage herself as* GOVERNESS *in a respectable family; besides teaching her own language, she speaks French and Dutch fluently, and can give the best of references. Letters* postpaid, *addressed to Mr. J. W. VAN LEENHOFF, Hoofdsteeg,* Rotterdam, (*Initials G. C.*) *will be promptly* attended to.

*** *Une GOUVERNANTE de bonne maison, agée de 26 ans, Rel. Prot., désire se voir replacée vers le mois de Novembre.*

Elle enseigne le Holl., le Franç., l'Allem. et les autres branches nécessaires à une instruction soignée. On est prié de s'adresser par lettres affranchies sous l'initiale Z., à la Libraire Veuve H. MEYER, à Zwolle.

*** *Kommissarissen over de Straatwegen van Deventer naar Oldenzaal, Zwolle en Voorst*, hebben het voornemen op Woensdag den 10den September 1856, aan de Herberg *de Gietelsche Brouwerij*, tusschen Wilpe en Voorst, des morgens ten 11 ure, aan den minst biedende in één perceel Aantebesteden: Het leggen van een KUNSTWEG, gedeeltelijk van *Puin*, gedeeltelijk van *Grind*, strekkende van voornoemde *Gietelsche Brouwerij*, over Loenen, tot aan den Straatweg van Arnhem op Apeldoorn, bij de Woeste Hoeve, het in orde brengen van de AARDENBAAN, daaronder begrepen. Inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer T. TIEMENS, wonende in de Oude Kroon, op het Loo.

De Bestekken zijn ter inzage gelegd op de Griffien der Provinciale Gouvernementen van Gelderland en Overijssel, ter Secretarien der Gemeenten Deventer, Voorst en Apeldoorn, en voorst op de gewone plaatsen waar dergelijke Bestekken ter visie worden gelegd. Exemplaren zijn te bekomen ter Secretarie te Deventer, alsmede bij den Heer *T. Tiemens* voormeld.
Deventer, den 14den *Augustus* 1856.
(*get.*) BESIER, President.
W. REINDERS, Secretaris.

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente van* DE RIJP, brengen bij deze ter algemeene kennis, dat de **KERMIS** in die Gemeente voor dit jaar zal aanvangen op Zondag den 7 September e. k.
Burgemeester en Wethouders voorn.,
Rijp, R. GROOT.
11 *August.* 1856. De Secretaris,
S. APPEL.

WAARSCHUWING.
Ik Ondergeteekende J. J. DIJKSTRA te Edam, verzoeke een ieder in zijn belang, geene GELDEN of GOEDEREN op Crediet te verleenen, zonder schriftelijk bewijs van hem zelven, — zullende anderzins door den Ondergeteekende niet worden gevalideerd.
Edam, den 9den *Augustus* 1856.
J. J. DIJKSTRA.

*** **HARDDRAVERIJ TE AVENHORN.**
PIETER VAN AMMERS, Kastelein in *het bruine Paard*, te Avenhorn, zal op zondag 17 Augustus aanstaande des namiddags ten 3 ure precies, laten VERHARDDRAVEN: Twee stukken fraai bewerkt Zilver tot **Prijs** en **Premie**, finaal te vereeren.

Geene andere Paarden mogen mededingen, dan die nimmer een stadsprijs gewonnen hebben, en voorts van zessen klaar zijn. De Paarden moeten des namiddags ten 2 ure op Stal zijn, om dadelijk tot de loting overtegaan. Heeren liefhebbers worden tot bijwoning van dit feest uitgenoodigd. Zegt het voort.

*** **230ste STAATS-LOTERIJ.**
***f* 20,000.**
Bij J. J. DE VRIES, Paarlaarsteeg te Haarlem, is in de 2e Klasse, dezer Loterij gevallen, de Kapitale Prijs van
***f* 20,000 op N°. 328.**
bij wien voor de 3de Klasse, waarvan de trekking op 25 Aug. a. s. begint, Heele en Gedeelten van Loten volgens tarief zijn te bekomen.

*** Eene Dame, van gevorderden leeftijd, verlangt te *Huren*: Een GEMEUBILEERD gemakkelijk LOKAAL, bij een stil Gezin, zonder Kinderen, met bediening en liefderijke verzorging, liefst te *Utrecht.* Adres onder Lett. W. C. S., bij M. WESTERMAN EN ZOON, Kantoor-Boekhandelaren, Kalverstraat E 50, te Amsterdam.

***** BIJ TOEVAL UIT DE HAND TE KOOP:**
Een lief dubbeld HEERENHUIS met TUIN daarachter, staande op de Voorstraat in het aangename Dorp van Noordwijk-Binnen, dat des zomers een Bloemhof mag genoemd worden, alwaar men Dag- en Kostscholen heeft, een Gereformeerde, een Roomsche en Remonstrantsche Kerk, en lieve Wandelingen vindt, gelegen ½ uur van de H.-Spoorweg Pietgijzenbrug. Het Huis heeft Beneden een Marmeren Vestibule en twee Voor- of Zijkamers, een Tuinkamer met Warande, voor twee jaren alles nieuw getimmerd en altijd goed onderhouden, een verwulfde Kelder, groote Keuken en Turfzolder, Pomp en Regenwater, alles zonder eenig hoofdgebrek, Boven zijn er twee groote en twee kleindere Kamers, mede van alle Commoditeiten en Kasten voorzien, het Huis is voor een prijsje te Koop en bij verkiezing kan er ⅓ der Kooppenningen tegen 4 pct. op gevestigd blijven met jaarlijksche aflossingen. Te bevragen met *franco* Brieven, bij den Heer Mr. C. C. v. D. SCHALK, Notaris te Noordwijk-Binnen.

*** Door vergevorderden leeftijd wordt te KOOP aangeboden: Het van ouds gerenommeerde en wegens deszelfs riant uitzigt beroemd LOGEMENT *HET WAPEN VAN AMSTERDAM*, gelegen in den Haarlemmer-Hout over de Hertenkamp, onder de Gemeente Heemstede, bestaande in twee in elkaar loopende Percelen, met Erf, Tuin, Stalling, Koetshuis en verder Getimmerten.

Te bevragen bij den Eigenaar, aldaar wonende; desverkiezende kan er 8 à 10 mille als eerste Hypotheek op gevestigd blijven.

*** TE KOOP of TE HUUR, dadelijk te aanvaarden, te Hillegersberg, op ¾ uur afstand van Rotterdam, aan den Straatweg: Een logeabel HUIS met SCHUUR, ingerigt tot Stalling en Koetshuis en grooten TUIN. Adres aldaar, *vrachtvrij*, Wijk B., N°. 29.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een alleraangenaamst ZOMER- en WINTERVERBLIJF, vooorzien van vele Gemakken, met groote MOES- en OOFTTUIN, gelegen aan de Vaart tusschen Leyden en 's Hage. Met *franco* Brieven, onder Letter D., bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leyden.

***** TWEE BOERDERIJEN TE KOOP,**
aan den Amstel, in de nabijheid van Amsterdam. Te zamen groot 52½ Bunder. De Woningen geheel in orde, liggende met de uitmuntende Wei- en Hooilanden naast elkander. Nadere inlichtingen te bekomen bij den Boekverkooper R. VOGELENSANK, te Gouda. Brieven onder Lett. L. *franco*.

*** VERKOOPING te Heemstede, op den Tuin genaamd *Bloemhof*, aan de Koedieflaan, Vrijdag 22 Augustus 1856, 's morgens 10 ure, van eene groote partij *extra in gewas staande* ZANDAARDAPPELEN.

*** ENGESMET en SARLET, zullen Verkooping houden, in *het Lokaal* te Haarlem, op Dingsdag den 19^den^ Augustus 1856 en volgende dagen, van:

HUISRAAD en MEUBELEN in onderscheiden aard, waarbij Secretaires, een Mahonijhouten Kast met glazen Deuren, een Winkelkast met Schuifdeuren, een zeer accuraat loopend staand Horologie, slaat heel en half uur, speelt 12 Aria's, wijst maand, maan, dag en datum, in sierlijk Mahonijhouten Kast, een Forto-Piano, Mans-Kleedingstukken, als: Broeken, Vesten enz., Tafel- en Bedlinnen, Beddengoed; eene partij, gaaf, zeer fijn gezaagd Bloem- en ander Mahonijhout Fineer, van verschillende lengte en breedte, en hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden.

Dagelijks worden Goederen aangenomen.

*** Verkooping te Spaarndam in de Herberg het *Scheepje*, op Zaturdag den 23sten Augustus 1856, des middags ten 12 ure ten overstaan van den Notaris J. L. TER HOFFSTEEDE, van: N°. 1. Een HUIS staande en gelegen te Spaarndam aan het Visschers einde, Kadaster Sectie A. N°. 30, en N°. 2. Vier HUIZEN onder een dak met daarbij gelegen SCHILDERSWERKPLAATS, gelegen naast het voorgaande Perceel, Kadaster Sectie A., N°s 165 en 217, behoorende de grond van gemelde perceelen aan het Hoogheemraadschap van Rijnland zonder dat daarvan recognitie betaald wordt. De Perceelen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd Geveild worden.

De bewijzen van eigendom en veilcondition zullen 3 dagen ter visie liggen ten Kantore van genoemden Notaris te Overveen, Gemeente Bloemendaal, en te bezigtigen zijn daags voor den Verkoopdag.

*** Men is voornemens op Woensdag den 3^den^ September 1856, des voormiddags te 10 ure, in de Zaal *Harmonica* of *IJzerbaan*, staande aan de Lombardsteeg, te Alkmaar, in het openbaar te Veilen, en op Woensdag den 10^den^ September daaraanvolgende, terzelfder plaatse en ure, bij Afslag te Verkoopen:

N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS met deszelfs ERVE, staande en gelegen te Alkmaar, aan de Lange Nieuwe Sloot, in Wijk B. N°. 141.

N°. 2. Een stuk extra best WEILAND, gelegen onder Koedijk, genaamd *DE WEEL*, groot 2 Bunders, 45 Roeden, 40 Ellen, Kadaster N°. 283, Sectie A.

N°. 3. Een DITO stuk, gelegen in de Greb, onder Warmenhuizen, genaamd *HET GREBKE*, groot 1 Bunder, 63 Roeden, 30 Ellen, Kadaster N°. 233 in Sectie D.

N°. 4. Een stuk uitmuntend BOUWLAND, gelegen onder Oud-Carspel, groot 15 Roeden, 80 Ellen, Kadaster N°. 223 in Sectie A.

N°. 5. Een DITO stuk, gelegen als voren, groot 34 Roeden, 20 Ellen, Kadaster N°. 275 in Sectie B.

N°. 6. Een DITO stuk, gelegen als voren, groot 31 Roeden, 40 Ellen, Kadaster N°. 293 in Sectie B.

N°. 7. Een DITO stuk, gelegen onder Zuid-Scharwoude, groot 15 Roeden, 70 Ellen, Kadaster N°. 38 in Sectie A., met 7 Roeden, 70 Ellen WATER, N°. 39 Sectie A.

N°. 8. Een DITO stuk, gelegen als voren, groot 17 Roeden, 70 Ellen, Kadaster N°. 205 in Sectie A., met 8 Roeden, 20 Ellen WATER, N°. 206 in Sectie A.

N°. 9. Een stuk uitmuntend WEILAND, genaamd *DE KROFT*, gelegen te Sint Pancras, groot 93 Roeden, 60 Ellen, Kadaster N°s. 676 en 677 in Sectie A.

Alles breeder bij Billetten omschreven. Nadere informatien zijn te bekomen bij den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar.

*** Bij D. A. THIEME te Arnhem, is verschenen:

OUD-OOM JAKOBS BLAAUW ZAKBOEKJE.

Uitgegeven door B. T. LUBLINK WEDDIK.
Een deel post-8vo, in carton met geillustreerden omslag. Prijs *f* 1,40.

TWEE UITMUNTENDE ROMANS

zijn onlangs mede verzonden door denzelfden Uitgever:

I. LADY LEE'S WEDUWSTAAT.

Een Roman door EDWARD BRUCE HAMLEY, Kapitein der Engelsche Artillerie. Uit het Eng. vertaald door Dr. M. P. LINDO. 2 Deelen in gr. 8vo., met twee Platen. Prijs *f* 6,50.

II. G I S T.

Een vraagstuk, door CHARLES KINGSLEY, Schrijver van *Hypatia*. Uit het Eng. vertaald door Dr. M. P. LINDO. Een Deel in gr. 8vo., met eene plaat. Prijs *f* 3,40.

Alle beoordeelingen dezer werken zijn even gunstig; beiden vinden dan ook een groot debiet zoowel in Engeland als hier te lande.

*** De Notaris J. D. PASTEUR, te Doetinchem, zal op Vrijdagen den 5^den^ en 19^den^ September 1856, telkens des voormiddags 11 ure, ten huize van den Kastelein *H. Maassen*, in de Kruisberg doen Inzetten en finaal Verkoopen:

Het RENTGEVEND GOED *DE GROOTE NEDERHEIDE*, benevens een DENNENBOSCH, AKKERMAASBOSSCHEN, WEIDE- en BOUWLANDEN, alles aan elkander gelegen in de Gemeenten Hummelo en het Ambt Doetinchem, op korten afstand van den Straatweg van Doesburg naar Anholt en op een half uur afstand van Doetinchem; bestaande in 1 Bunder, 7 Roeden, 40 Ellen Huizen en Erf, Tuingrond en Boomgaard enz.; 9 Bunders, 82 Roeden, 30 Ellen Weideland; 3 Bunders, 44 Roeden, 70 Ellen Bouwland; 11 Bunders, 84 Roeden, 10 Ellen Akkermaalsbosschen, en 13 Bunders, 47 Roeden, 10 Ellen opgaand Hout, Dennen, Beuken en Eiken, alzoo te zamen 40 Bunders, 9 Roeden, 80 Ellen.

Voor de toeslag zullen de houwbare Boomen afzonderlijk worden geveild, met het regt van naasting door den Kooper der ondergrond. Zullende een en ander in Percelen en Massa's Geveild worden.

Nadere informatien zijn te bekomen bij genoemden Notaris. Brieven *franco*.

't OUDE KROMHOUT
TE BRUMMEN.

In de maand October a. s., zal op nader te bepalen dag, door het Ministerie van den Notaris VAN ITTERSUM, te Brummen, in het openbaar geveild worden:

Het aanzienlijke LOGEMENT *'T OUDE KROMHOUT*, met de daarbij gelegen GEBOUWEN en GRONDEN, te zamen groot 3 Bunders, 81 Roeden, 80 Ellen.

Bij uitstek vrolijk en aangenaam gelegen in het Dorp Brummen, aan den Straatweg van Arnhem naar Zutphen, en om de daarbij gelegene Gronden ook zeer geschikt tot aanleg van eene Buitenplaats of voor inrigting van een Instituut of Kostschool.

***** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING**, in *het Heeren-Logement*, aan den Burg te Leyden, bij opbod, op Zaturdag 6 September 1856, en bij afslag, op Zaturdag 13 September 1856, beide de dagen des avonds ten 7 ure, van:

Eene kapitale, buitengemeen hechte, sterke en extra goed onderhouden ACHTKANTE WINDMOLEN, ingerigt tot het malen van *Zeemleder*, 10 Volkammen, 2 Stooven, Bergschuur, geschikt voor Stallingen en Timmerschuur, met daarbij zijnde alleraangenaamst gelegen Heerenhuizing, Werkhuis, Tuin, en eene partij extra best MOESLAND en WEILAND, alles in den besten staat, bij en aan elkander staande en gelegen aan den Heerenweg, buiten de Koepoort der Stad Leyden, onder de Gemeente Soeterwoude, strekkende van den Weg tot aan de Vliet of Haagsche en Delftsche Trekvaart, zijnde de Molen uitmuntend geschikt om ook tot andere einden te worden ingerigt en de gelegenheid tot aan- en afscheping allergunstigst aan de Vaart; bij het Kadaster bekend Sectie A, N°. 1150—1160, ter grootte van 74 Roeden, 24 Ellen. Zijnde de Molen dadelijk te aanvaarden. Te bezigtigen des Dingsdags, Woensdags en Vrijdags van iedere week voor de toewijzing, des middags van 12 tot 3 ure, mits bij de Bewoners belet vragende. Zijnde immiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van de Notarissen Mr. H. OBREEN en A. WIJNSTROOM, te Leyden, zullende de veilcondition 3 weken te voren bij eerstgenoemden Notaris ter visie liggen.

***** VOOR GYMNASIEN EN INSTITUTEN,**
bij G. W. TIELKEMEIJER, te Amsterdam,
is uitgegeven:
HOOGD.-, NEDERD.- EN NEDERD.-HOOGD.

WOORDENBOEK,

zijnde het nieuwste en volledigste Hoogd. Woordenb., 2 Deelen in Linnen Banden . . . . *f* 10.—.

DE RUYTER, *Hoogd. Spraakkunst*, bewerkt naar de beste Hoogd. Schrijvers . . . . *f* 2.—.

P. J. BEUMER, *der Kleine Schriftleser*, oder Uebungstucke fur das lesen verschiedener Handschriften, &c., 4^e^ aufl. . . . . *f* —.60.

De Verbuiging der Lidwoorden, Zelfst. en Bijvoeg. Naamwoorden, voor de Hoogd. Taal. . . . . . *f* —.40.

*** VOOR GYMNASIE EN INSTITUTEN.

J. O. VAN HOUTEN, te Assen, debiteert met veel succes:

JAEGER'S uitgebreiden Handatlas der geheele Aarde, in 48 Kaarten. . . . . *f* 5,50.

JAEGER'S Atlas der geheele Wereld, 21 Kaart. *f* 2,60.

D^r^. G. v. HENNEKELER, Korte Handleiding tot het gebruik der Aardglobe, bij het onderwijs in de Wisk. Aardrijksbeschrijving . . . . 80 Ct.

D^r^. M. J. NOORDEWIER, Xenophontis Anabasis liber I, grammaticaal behandeld. . . . . *f* 1,80.

D^r^. M. J. NOORDEWIER, Crito, een dialoog van *Plato*, vertaald en opgehelderd . . . . *f* 1,—

*** TE KOOP: Een span zeer makke en extra hard bij den weg loopende EZELINNEN, benevens twee span TUIGEN, waarvan een nieuw. Te bevragen met *franco* Brieven onder Lt. A., bij K. S. VAN SPANJEN KOPPENOL Stadsdrukker, te Zaandam.

VOOR GYMNASIËN EN INSTITUTEN,

is uitgegeven bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven:

I. **A. J. LABBERTON.** Handleiding tot het beoefenen van de Beginselen der Sterrekunde, ten gebruike bij Zeevaartkundig onderwijs en tot zelfonderrigt: met vele houtsneê-figuren. . . . . Prijs *f* 1,60.

II. **R. van HINLOOPEN LABBERTON.** Encyclopaedisch Overzigt der vijf laatste Eeuwen voor Christus . . . . *f* 1,—.

III. **A. M. KOLLEWIJN, Nz.** Aanleiding tot de beoefening der Nieuwere Letterkunde. . . . . . *f* 0,90.

IV. **J. A. STÖCKHARDT.** De Scheikunde van het Onbewerktuigde en Bewerktuigde Rijk, bevattelijk voorgesteld en met eenvoudige proeven opgehelderd; bewerkt door Dr. J. W. GUNNING, **derde**, *veel vermeerderde en verbeterde druk*, met ruim 200 houtsneê-figuren, gebonden in half linnen . . . . *f* 4,50

V. **G. H. WESTBROEK.** Verzameling van Opstellen ter vertaling in het Hoogduitsch . . . . *f* 0,50

VI. **G. H. WESTBROEK.** Handbuch für Lehrer und Selbstüber. . . . . *f* 0,50

VII. **P. J. PRINSEN.** Aanleiding tot de Meetkunde voor de verstgevorderde Leerlingen. . . . . . *f* 0,50

***** HOOGER ONDERWIJS.**

Beknopt Zamenstel der Christelijke Beschouwende Godgeleerdheid, ingerigt naar het compendium van Prof. VAN VOORST . . . . *f* 4,60.

Niet alleen H. H. Studenten maar ook H. H. Predikanten wordt dit Handboek aanbevolen.

C. J. VAN ASSEN, Lijddraad voor het Collegie, over het Burgerlijk Wetboek, *verkorte en herziene uitgaaf*. *f* 2,40.

Dit Werk wordt ook H. H. Candidaat-Notarissen ten zeerste aanbevolen.

P. HOFFMAN PEERLKAMP, Summarium veteris historiae, *editio altera* . . . . *f* 1,25.

Deze Handleiding wordt ook op verschillende Gymnasia gebruikt.

G. J. VERDAM, Summarium der geometrie en der regtlijnige en Sphaerische trigonometrie . . . . . . *f* 1,—

———— Summarium der geniometrie en der regtlijnige of vlakke trigonometrie, *tweede druk*. . *f* 2,40.

———— Handleiding bij de boefening der spherische trigonometrie, met betrekking tot hare toepassing op de mathematische geopraphie en op de spherische astronomie, *tweede druk*. . . . . *f* 3,30.

J. RIZO, Geschied. der Nieuwere Grieksche Letterkunde, vert. en met aanteek., door J. J. DE GELDER, vroeger *f* 2,60, thans. . . . . *f* 1,30.

LAGER ONDERWIJS.

GÖRLITZ, oefeningen in de verbuiging van de Lidwoorden en de Zelfstand. en Bijvoegel. Naamwoorden, voor de Nederd. en Fransche Talen, *derde druk*. *f* –,35.

Fransch Woordenboekje, *vierde druk*, herzien door A. C. OUDEMANS, Schoolopziener in het 2^e^ District van Zuid-Holland . . . . *f* –,20.

GOLDSMITH, History of Rome, by R. VAN DER PIJL . . . . *f* 1,10.

———— History of Greece, by R. VAN DER PIJL . . . . *f* 1,10.

Bovenstaande Werken te bekomen bij GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaars te Leyden, en verder alom.

*** GYMNASIEN EN INSTITUTEN.

Door G. T. N. SURINGAR te Leeuwarden wordt uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

T. ROORDA, Over de Deelen der Rede en de Rede-Ontleding, of Logigische Analyse der Taal, tot grondslag voor wetenschappelijke Taalstudie.. *Tweede verbeterde en vermeerderde uitgaaf* . . . . *f* 2,80

Mr. W. BILDERDIJK, Nederlandsche Spraakleer » 5,75

J. M. CALISCH, Nieuw Hollandsch Fransch en Fransch Hollandsch Woordenboek, voor Schoolgebruik; ongeveer 1260 Bladzijden, in twee Kolommen; in Linnen Band, *Derde, veel vermeerderde druk*. . . . . *f* 5,—

BREDOW, Merkwaardige voorvallen uit de Algemeene Geschiedenis tot op onzen tijd. Een Leesboek voor de Scholen. *Zestiende verbeterde druk*, door *G. Engelberts Gerrits*. *f* –,35

H. TOLLENS CZN., Tafereel van de overwintering der Hollanders op Nova-Zembla. Schooleditie. *Zesde druk*. . . . . *f* –,15

J. L. NIERSTRASZ JR., *Frans Naerebout*, Dichtstuk. *Tweede druk*. . . . . *f* –,75

Dr. J. G. OTTEMA, Latijnsche Spraakkunst voor eerstbeginnenden. . . . . *f* 1,—

———— Linguae Graecae Syntaxis contracta. . . . . *f* –,25

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

PROGRAMMA

VAN DE

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ

TER BEVORDERING VAN

NIJVERHEID.

1856.

De NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID heeft, in hare *negen en zeventigste Algemeene Vergadering*, gehouden te Haarlem op den 15den en 17den Julij 1856, onder voorzitting van den Fungerenden President-Directeur den Heer **Mr. P. MABÉ Jr.**, de volgende *medailles* toegewezen, als:

Aan den heer F. Borgesius, land- en veeeigenaar te Oude Pekela, Provincie Groningen, de *gouden medaille*, voor eene verhandeling in antwoord op prijsvraag n°. 396, om het gemis van den aardappel, bij ontginningen te vervangen, ingezonden onder de spreuk: „*Eenvoudig maar waar.*"

Aan de handschoenen-fabrijk van Adriaan van Berkel, onder beheer van H. P. van der Mandele, te Delft, de *gouden medaille*, voor inlandsch bereid glacé handschoen leder (39 vellen) in antwoord op prijsvraag n°. 403, ingezonden onder de spreuk: *Nijverheid.*

Aan den inzender van inlandsch vervaardigde glacé handschoenen, van hier te lande bereide vellen gemaakt, de *zilveren medaille*, onder voorwaarde dat hij aan Directeuren het bewijs levere, dat de handschoenen gewoonlijk door hem afgeleverd, van geene mindere hoedanigheid zijn dan de ingezondene.

Aan de inzenders van vier proeven van boekdruk met kleuren, de *zilveren medaille*, onder voorwaarde dat het blijkt, dat deze inzenders zelve de verschillende platen en vormen graveren, afgieten en als typen voor de boekdrukpers gereed maken.

Voor monsters Piassava borstels ingezonden in antwoord op prijsvraag n°. 401, onder de spreuk: „*al doende leert men*", de *tweede gouden medaille*, wanneer de inzender bewijst, dat hij bij voortduring de voorwerpen vervaardigt en dat zijne prijzen niet hooger zijn dan de Engelsche.

Eervolle vermelding *is toegekend:*

Aan eene verhandeling over de beste wijze van boterbereiding in antwoord op prijsvraag n°. 399, onder de spreuk: *so many heads, so many minds.*"

Men achtte deze verhandeling verdienstelijk en wel geschreven, maar dewijl de schrijver de prijsvraag niet geheel heeft beantwoord, geene vergelijkende proeven heeft genomen en te veel plaatselijk [illegible] de medaille zelve niet worden toegekend.

Eene verhandeling over het afsterven van berkenhakbosschen in antwoord op prijsvraag n°. 395 onder de letters D S M A

Welk antwoord in het Tijdschrift zal worden opgenomen, wanneer de schrijver het stuk in eenen beteren stijl omwerkt, waartoe hem de gelegenheid wordt aangeboden.

Een Arendploeg in antwoord op prijsvraag n°. 393 onder de spreuk: „*veel zijn we o werktuigkunde*, enz."

Daar bij het onderzoek gebleken is, dat dit werktuig eenige gebreken had, waardoor het de vergelijking met de amerikaansche ploegen niet kon doorstaan, kan daaraan de uitgeloofde medaille niet worden toegekend. De vraag zelve is op nieuw weder uitgeschreven (zie hier achter.)

De volgende stukken zijn om daarbij vermelde redenen **in advies** *gehouden.*

Afteekening en model eener machine om wollen lompen fijn te snijden voor meststof, in antwoord op prijsvraag n°. 415 onder de Letters I E.

Daar de bruikbaarheid van dit werktuig uit de teekening en het model niet beoordeeld kan worden, zoo wordt de inzender uitgenoodigd, zijn werktuig zelf tot onderzoek in te zenden.

Monsters Meekrap, teelt 1855, bewerkt volgens een nieuw verbeterd sijsteem van drooging.

De inzender wordt verzocht zijne verbeterde wijze van bereiding op te geven en het bewijs te leveren, dat zoodanige meekrap in genoegzame hoeveelheid door hem in den handel is gebragt of kan worden, om daardoor te beslissen of dit fabrikaat aanmoediging verdient.

De volgende stukken zijn om daarbij vermelde redenen **onbekroond** *gebleven:*

Leesboek over de Nederlandsche Landhuishoudkunde in 1855 voorwaardelijk bekroond, in antwoord op prijsvraag n°. 380 onder de spreuk:

„*Die erste selbstandigste und wichtigste Quelle des national Reichthums für jeden Staat, ist die Landwirthschaft.*"
Hermbstädt.

Omdat door den schrijver niet of niet genoegzaam voldaan is aan de aanmerkingen op zijne verhandeling gemaakt; zijnde daarenboven het bijgevoegde slordig en onduidelijk gesteld.

Handboek voor de beteeling van nieuw ingedijkte of droog gemaakte polders, in antwoord op prijsvraag n°. 394 onder de spreuk:

„*Dit land dat de Natuur niet uit hare volheid*
Met haar bezielenden adem bevrucht heeft,
Eigene schepping is 't — Moed en volharding
Hebben dit plekje aan de golven ontwoekerd."
Spandaw.

Omdat ofschoon het handboek niet zonder verdienste is, daarin het bij de prijsvraag verlangde onvolledig is behandeld, en er vele aanmerkingen zijn gemaakt tegen een aantal stellingen van den schrijver; terwijl de orde van behandeling niet regelmatig is.

Een geschrift over de beste wijze van boterbereiding, in antwoord op prijsvraag n°. 399, onder de spreuk: „*De boter is haar eigen regter, En straft de hand die haar bereid*", omdat dit stuk van geene waarde geoordeeld werd.

Gronden voor de vlasteelt geschikt, in antwoord op prijsvraag n°. 382, onder de spreuk: „*Verzint eer gij begint*", omdat in dit stuk niet een enkel gedeelte der vraag behoorlijk beantwoord is.

Over het afsterven van berkenhakbosschen in antwoord op prijsvraag n°. 395, onder de spreuk: „*Alle ziekten hebben oorzaken*", wegens de onvolledigheid en vlugtigheid, waarmede dit antwoord bewerkt is.

Over de mislukking der gewassen in nieuwe polders, in antwoord op prijsvraag n°. 374, onder de spreuk: „*Chemisches Wissen lehrt den Landwirth alles zu sammen nehmen und alles benutzen, was die Fruchtbarkeit seines Bodens erhalten und vermehren kan.*"
Krutzsch.

Alhoewel er veel goeds in deze verhandeling voorkwam, was men van oordeel dat niet alles van toepassing was op de gestelde vraag, daar de schrijver meer over de mislukking der gewassen in polders in het algemeen dan wel over die bepaalde, in de vraag bedoelde, welke *na* de eerste oogsten opgemerkt wordt.

Photographische afteekening op den lithographischen steen in antwoord op prijsvraag n°. 412, onder de spreuk: „*Qui melius potest facere, faciat*", omdat de ingezondene proeven in geenen deele aan de vraag beantwoorden.

Flap of Dekenvlag (*conferva rivularis*) als grondstof voor papier, naar aanleiding van prijsvraag n°. 385, onder de spreuk: „*Ars longa, vita brevis.*"

Daar deze grondstof algemeen als ongeschikt voor de papierfabrikatie geoordeeld werd.

Over het gebruik van Maïs als volksvoedsel in antwoord op prijsvraag n°. 432 onder de Letters: V D H

Omdat dit stuk onvolledig en onvoldoende werd geacht.

Geneeskundige werktuigen uit gevulcaniseerde gom in antwoord op prijsvraag n°. 402 onder de spreuk: „*Vooruitgang is het doel.*"

De ingezonden voorwerpen waren niet zoo glad en net bewerkt als de buitenlandsche, waardoor niet aan het doel der prijsvraag was voldaan.

Gaarne ziet de maatschappij eene latere inzending van verbeterd fabrikaat te gemoet, met overlegging van getuigschriften van bekende heelkundigen die deze werktuigen met goed gevolg hebben gebruikt.

Vuurvaste steenen, onder de spreuk: „*Oefening kweekt kennis.*"

Omdat de vergelijkende proeven met deze en Engelsche vuurvaste steenen genomen, niet gunstig waren uitgevallen.

Monster schuurpoeder.

Het oordeel over dit fabrikaat was ongunstig, zoo wel wat betreft de bruikbaarheid als den hoogen prijs.

Afteekening eener machine om beenen knoopen te maken, onder de spreuk: „*Onderzoek leidt tot verbetering om veel in korten tijd te doen.*"

Omdat de beschrijving en afteekening onvolledig en onvoldoende waren voor de beoordeeling.

Door de Maatschappij is de volgende **nieuwe prijsvraag** *uitgeschreven:*

Onder de voorwerpen van weelde die uit het buitenland aan ons toevloeijen, verdienen de beeldjes, pendules, vazen en andere sieraden van kunst-albast een bepaalde aandacht; derzelver zuivere bewerking en doorschijnende toon bewijzen dat men vooral in Frankrijk en Italie vrij ver in die kunst bedreven is. Dit lokt de vraag uit of die kunst door de grondstoffen, de luchtgesteldheid of door andere oorzaken uitsluitend aan de bewoners van die landen eigen is en ook niet hier te lande is te beoefenen.

Ten einde dit te beproeven, biedt de Maatschappij hare *gouden medaille* aan hem, die uit de ruwe grondstoffen zoodanige voorwerpen hier te lande heeft vervaardigd en daarvan een tiental verschillende beeldjes en andere sieraden inzendt, welke met de buitenlandsche in zuivere bewerking, doorschijnenheid, kleur en prijs gelijk staan, vergezeld van de noodige getuigschriften, alsmede dat zij in den handel zijn gebragt.

Het maken van zoodanige voorwerpen uit van buiten ingevoerde tot kunst-albast bereide platen of blokken is hiervan uitgesloten.

Inzending met getuigschriften voor ultimo September 1859.

De prijsvragen, waarvan de termijn van beantwoording verstreken was en die **op nieuw, met** *of* **zonder eenige verandering**, *worden voorgesteld, zijn de volgende:*

N°. 1. De gouden medaille *welke door* Zijne Majesteit onzen Beschermheer *aan de Maatschappij is beschikbaar gesteld wordt uitgeloofd*, aan dengenen die in Nederland fabriekmatig vervaardigd zal hebben, ploegen, in prijs en deugdzaamheid geheel gelijkstaande aan de Amerikaansche Arendploegen, uit de fabrijk van de heeren John Maijer en C°. *te New-York*. Eene in zoodanige fabrijk vervaardigde ploeg met bewijzen en getuigschriften intezenden voor of op ult°. September 1857.

2. De Maatschappij looft hare *gouden medaille* benevens *f* 500 uit, aan hem, die voor ult°. September 1858 zal hebben ingeleverd, eene verhandeling over de ontginning van heideveld door besproeijing, alles met het oog op onzen Nederlandschen bodem.

De Maatschappij, overtuigd, dat niet één bepaald stelsel van besproeijing voor alle heidevelden geschikt is, verlangt daar voor eene handleiding te bekomen. Zij vraagt berekeningen van kosten, en schets-teekeningen, zoo van voedings- als van afwateringskanalen, alsmede van de kunstwerken, die noodig zullen geoordeeld worden, zij wenscht dat daarin op voldoende gronden aangewezen worde, welk water en welke bodem voor de besproeijing geschikt zijn, en welke die geschiktheid missen. Zij vraagt de waarde der gronden na de daarstelling der werken, vergeleken met de oorspronkelijke waarde en de aantewenden kosten, zoo naauwkeurig mogelijk opgegeven te zien.

3. Het is voor den landman ontegenzeggelijk van veel belang, dat hij met de voedende kracht van de onderscheidene plantaardige stoffen, die hij tot voedsel voor zijn vee gebruikt, naauwkeurig bekend zij. Vele opgaven komen daaromtrent bij eenige schrijvers voor, maar deze opgaven verschillen onderling in vele opzigten aanmerkelijk. De Maatschappij vraagt alzoo:

1°. Wat is er op *natuurkundige* (en onder deze, vooral op *scheikundige*) gronden bekend, nopens het voedend vermogen van de onderscheidene plantaardige stoffen, die de landman tot voedsel voor zijn vee gebruikt?

2°. Welke zijn de voornaamste praktische ondervindingen, die daarover zijn opgeteekend?

3°. Welke leeringen vloeijen uit het een en ander voort, voor de praktijk, ook in verband met de waarde van den mest, die uit het verbruikte voedsel geboren wordt?

De Maatschappij zal een antwoord alleen dan bekroonen, wanneer het ook genoegzaam eigen onderzoek bevat. Voor de voldoende beantwoording dezer vraag, looft de Maatschappij hare *gouden Medaille* uit; benevens eene premie van *twee honderd guldens*, wanneer daartoe termen bestaan, hetzij wegens kostbaarheid van genomene proeven of om andere redenen. Antwoorden, met bewijzen en getuigschriften, intezenden vóór of op den laatsten September 1858.

4, Wordt gevraagd: „Een handboek voor de beteeling van nieuw ingedijkte of drooggemaakte Polders."

Prijs *gouden Medaille* en *f* 100, .

Antwoorden in te zenden vóór of op ult°. September 1858.

Tot toelichting diene dat verlangd wordt: Eene handleiding tot de beste wijze, waarop de Landbouw, gedurende de eerste jaren zoowel op uit zee ingedijkte polders als in droogmakerijen van meeren of plassen zal kunnen uitgeoefend worden. Het handele alzoo over *al* het werk, dat na het leggen van den Dijk en het boven komen van den grond moet plaats hebben waartoe vooral wordt gebragt:

a. De beste wijze van verdeelen van den grond of het verkavelen, het plaatsen van woningen, schuren, enz. in verband met de op den duur beste wijze van Landbezit, (vrij eigendom, grondpacht, beklemming, enz.)

b. Het leggen van grootere afwateringen, en van slooten en greppels tot kleinere afscheidingen.

c. De wijze van behandeling en beteeling van den bodem, naar de verschillende soorten van gronden, waarbij de beste wijze, waarop de gewassen elkander zullen opvolgen of het aan te nemen *bouwstelsel* moet worden opgegeven.

Alles met inachtneming van hetgeen de ondervinding, vooral in ons land, hieromtrent heeft geleerd.

5. Daar het *Ammoniakaal Water* der steenkolen gaz-fabrijken, in den landbouw tot vermeerdering der vruchtbaarheid van den grond wordt aangewend, en het wenschelijk is, te onderzoeken, in hoe verre dergelijke vloeistof eene nuttige toepassing voor den Nederlandschen landbouw kan opleveren, zoo biedt de Maatschappij de tweede *gouden medaille*, aan hem, die een met voldoende getuigschriften voorzien verslag, van naauwkeurige en vergelijkende proeven, met voortbrengselen van gaz-fabrijken, ammoniakaal water, glaskalk, enz. genomen heeft, voor elk dezer voortbrengselen op ten minste vijf en twintig nederlandsche roeden, en *f* 100,— daarenboven aan hem die verslag van proeven met een tweede of derde van die voortbrengselen, vóór of op ultimo September 1859, aan de Maatschappij zal hebben ingezonden. Men vergelijke *Polytechnisch Journal* Band LXXXIX S. 286.

6. Welke is de beste wijze van Boterbereiding?

Voor het beste, op zich zelf voldoend antwoord, waarbij zooveel mogelijk met vergelijkende proeven acht geslagen is op de verschillende, daarbij in aanmerking komende omstandigheden, ook die welke de botervorming in sommige gevallen belemmeren, wordt de *gouden medaille* uitgeloofd.

Aan hem, die een gedeelte van dit onderwerp door vergelijkende proeven heeft opgehelderd, zal de *tweede gouden* of de *zilveren medaille* worden toegekend.

De antwoorden in te zenden vóór of op ultimo September 1858.

7. Behalve de rondgeweven Manchons, aan den vervaardiger waarvan vroeger door de Maatschappij eene *zilveren medaille* is toegekend, worden door de machinale papierfabrijken gebruikt, rond geweven Vilten, van verschillende grootte of dikte, naar gelang dat dezelve voor de eerste of tweede pers-rollen, dan wel voor droogvilten moeten dienen.

Het verbruik daarvan is veel aanzienlijker dan de rondgeweven Manchons. De Maatschappij looft dus hare *gouden medaille* uit aan hem, die van iedere soort minstens ééne Vilt van voldoende qualiteit, vóór of op den laatsten September 1858, inzendt, met opgaaf van prijzen en getuigschriften.

8. De Maatschappij looft hare *gouden medaille* uit aan dengenen, die in Nederland van koperdraad geweven Doek vervaardigd, ter voldoening aan de behoeften bij onze machinale papierfabrijken, en dat in deugdzaamheid en prijs het buitenlandsche evenaart. Inzending van proeven voor ult. September 1858.

9. Daar de uitkomsten, door Talbot en anderen bekend gemaakt, den weg aanwijzen, om, met behulp van *scheikundige preparaten*, door *invloed van het zonnelicht*, zoowel als van *kunstlicht*, afteekeningen van velerhande voorwerpen, alsmede overdrukken van prenten en teekeningen te verkrijgen; zoo looft de Maatschappij eene premie uit, bestaande in hare *tweede gouden medaille* of *vijf en zeventig guldens*, aan den nederlandschen kunstenaar, die het middel zal ontdekken en mededeelen, om van deze nieuwe wijze van teekenen door het licht (*Photographie*), op eene allezins voldoende wijze gebruik te maken tot het regtstreeks voortbrengen van afteekeningen en indrukken op den lithographischen steen. Monsters en afdrukken, benevens bewijzen en getuigschriften, in te zenden vóór of op den laatsten September 1857.

10. Wel is men vrij algemeen van gevoelen, dat het gebruik van kinderen tot fabrijkarbeid, niet alleen hunne ligchamelijke, maar ook hunne verstandelijke en zedelijke ontwikkeling zeer benadeelt, doch altijd bestaat over de hoegrootheid van dit nadeel eenig verschil. Bovendien is het eene niet minder belangrijke vraag, en waarover de gevoelens nog al uiteenloo-

pen, of het bezigen van kinderen in fabrijken *voor de nijverheid zelve* voor- of nadeelig is. Daarom vraagt de Maatschappij....

1°. „ Een volledig onderzoek naar den invloed, die het „ gebruik van kinderen tot fabrijkarbeid heeft op hunne ligchamelijke, verstandelijke en zedelijke ontwikkeling, gestoetst aan hetgeen de ondervinding daaromtrent zoo hier te „ lande als in Engeland en elders heeft geleerd".

2°. „ In hoever zoude eene wet, waarbij het gebruik van „ kinderen in fabrijken eenigzins werd beperkt voor de nijver„ heid zelve voor- of nadeelig zijn? En, is zulk eene wet „ voordeelig, wat zoude zij dan hoofdzakelijk moeten bevat„ ten? Wat is hieromtrent in andere landen bepaald, en met „ welk gevolg?"

Aan het best voldoende antwoord looft de Maatschappij hare *eerste gouden medaille* en *f* 300,— uit: Antwoorden intezenden met ult. Sept. 1857.

11. Men houdt het er voor dat de wetten op den accijns voor vele fabrijkmatige inrigtingen, zoo als bierbrouwerijen, zeepziederijen, jeneverstokerijen, enz., niet slechts hare verdere volmaking, maar zelfs hare technische ontwikkeling tot op het tegenwoordig standpunt der wetenschap tegengaan.

Het ware alzoo te wenschen dat die wetten door nieuwe werden vervangen, die den fabrikant in de volmaking van zijne industrie vrij lieten en toch de belangen van de schatkist verzekerden.

De maatschappij het van belang achtende, dat zoolang de accijnsen in ons belastingstelsel worden opgenomen, de beginselen waarop zoodanige wetten moeten berusten, uitgemaakt en algemeen bekend worden, looft voor elk der door haar voldoend en best gekeurde verhandeling over een of meer dezer onderwerpen, hare *gouden medaille* uit.

Antwoorden in te zenden vóór ultimo September 1857.

De prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording **met het einde van September 1856** *zal zijn afgeloopen, waarop antwoorden kunnen worden ingezonden, zijn de volgende:*

1. Voor het aanwenden van eenen molen of eenig ander doelmatig werktuig, ten einde het portelen of met de voeten treden der kaas in de wrongel te vervangen; de *tweede gouden medaille* 1856, n°. 430.

2. Beenderen tot mestspecie aan te wenden met aanwijzing van de middelen, door welke daarvan goede uitkomsten kunnen verkregen worden, waarbij vooral moeten gevoegd zijn ophelderende proeven in Nederland genomen; de *tweede gouden medaille* en *f* 200; 1857, n°. 421.

3. ¼ Bunder land met *turksche tarwe als groen voeder* beteelen en daarvan den uitslag mededeelen; de *eerste* of *tweede gouden medaille;* 1856, n°. 423.

4. Over het niet opnemen van kalf bij koeijen; de *tweede gouden medaille;* 1856, n°. 449.

5. Eene verzameling van ten minste vijf en twintig losse stukjes, ieder ongeveer een half vel druks groot, in groot octavo formaat, bestemd en geschikt om onder den boerenstand verspreid te worden.

De Maatschappij looft voor de beste en op haar zelve voldoende verzameling hare *zilveren medaille en eene belooning van f* **150** uit, doch behoudt zich het regt voor, om uit de aan haar intezenden en niet bekroonde verzamelingen, de voor haar doel geschikt gerekende opstellen tegen eene billijke belooning overtenemen, en deze, hetzij met andere vereenigd, hetzij afzonderlijk, uittegeven. Antwoorden intezenden voor ult° September 1856, n°. 444.

6. Papierbereiding (zoo van wit als pakpapier) van vezels der Musa; de *gouden medaille*, en bovendien gedurende *drie jaren eene remuneratie van* 100 *gulden*, indien de vervaardiger bewijzen kan leveren van voortdurend debiet dezer nieuwe tak van nijverheid; 1856, n°. 404.

7. De *tweede gouden medaille* wordt aan hem uitgeloofd, die op eene fabrijkmatige wijze goudvernis vervaardigd, en daarvan voldoende monsters, in alle opzigten gelijk aan het engelsche levert.

Antwoorden in te zenden vóór of op ultimo September 1856, n°. 437.

8. Welke zijn de stoffen die de arsenikhoudende verw en kleurstoffen kunnen vervangen in woningen, of bij voorwerpen voor dagelijksch gebruik. Men verlangt daarbij eene naauwkeurige en volledige opgave van de bereidingswijze en de chemische geaardheid der voorgestelde surrogaten, de aanwijzing van hun gebruik, benevens monsters en bewijzen, dat zij in duurzaamheid en fraaiheid bij de arsenikhoudende kleurstoffen niet te zeer achterstaan, om hunne algemeene invoering mogelijk te maken.

De Maatschappij looft daarop hare *tweede gouden medaille* uit. Antwoorden in te zenden vóór ultimo September 1856, n°. 435.

9. Over de bedekking van onedele metalen door galvanische kracht met edele metalen; de *gouden medaille;* 1856, n°. 458.

10. Tabaks-kerfbanken van betere constructie dan de thans bestaande vervaardigen; de *tweede gouden medaille;* 1856, n°. 454.

11. Aanwijzing van een middel om het bevriezen der pap ter bestrijking en sterking der garens in zeildoekweverijen te voorkomen, of van eene andere pap die niet aan bevriezen onderhevig is op te geven zonder eenig nadeel voor het garen, nog te veel kosten en tijdverlies te veroorzaken; de *tweede gouden medaille;* 1856, n°. 451.

12. Houtzaagmolens (Bovenkruijers) door eene verbeterde constructie bij ontstentenis van een der ramen, niet te doen stilstaan maar steeds te doen doorwerken, zonder aanmerkelijke kosten te veroorzaken; de *tweede gouden medaille*, 1856, n°. 453.

13. Voor het beste middel om Robben of Zeehonden langs onze kusten te vangen, met bewijzen van de voordeelen, welke deze vangst oplevert; de *gouden medaille;* 1856, n°. 419.

14. Voor het beteelen van ten minste een *bunder* land in onze O. I. Bezittingen met de Ramee of Urtica albicans, en daarvan gedurende twee jaren de vezelstof, ten bedrage van minstens 50 ned. pond., wel behandeld in Nederland te hebben verkrijgbaar gesteld, te gelijk met een uitvoerig verslag aangaande cultuur en bereiding dezer vezelstof, met bepaling van prijs, waarvoor zij in den handel zal kunnen geleverd worden; de *gouden medaille* en voor eenmaal eene *premie van f* 500 voor dengenen, die de meeste vezelstof van deze plant op Java of elders in onze O. I. Bezittingen gewonnen, en van voldoende hoedanigheid, hier te lande zal hebben ter markt gebragt. De bekrooning met de *gouden medaille* zal tot op *drie personen*, die aan de voorschreven vereischten hebben voldaan, kunnen worden uitgereikt, mits de bedoelde aankweeking in onderscheidene residentiën van Java hebbe plaats gehad; 1856, n°. 418.

15. Eene zoo veel mogelijk volledige geschiedenis van de Nederlandsche kust-visscherij, of eene opgave van feiten en omstandigheden, die bij de uitoefening van dit bedrijf, inzonderheid in de laatst verloopene twee of drie eeuwen, eenige opmerkingen schijnen te verdienen. Indien het geschieden kan, is het wenschelijk, dat daarbij tevens gelet worde op het vischwant, dat op verschillende tijden waarschijnlijk meer of minder algemeen in gebruik is geweest, en de Kustvisscherij van Vlaanderen, er zoo mogelijk, ook bij worde opgenomen; de *gouden medaille;* 1856, n°. 442.

De prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording **na September 1856** *zal zijn afgeloopen en waarop de Maatschappij, op zijnen tijd, antwoorden te gemoet ziet, zijn de volgende:*

1. Mededeeling van proeven met verdund zwavelzuur als brandwerend middel op zaaizaad van sommige graansoorten, als tarwe, haver en garst; de *tweede gouden medaille* en *f* 100; 1857, n°. 429.

2. Aan dengenen, die ten minste 80 vierkante nederl. roeden goed bereid *tabaksland* zal hebben behandeld, voor *de eene helft* op de gewone wijze, voor *de andere helft* niet getopt maar in het zaad geschoten; die daarna van *dit zaad olie* zal hebben doen slaan, en, met een naauwkeurig vergelijkend verslag, olie en koeken inlevert, de *gouden medaille* en eene premie van *f* 150.

Bij mededinging van meerdere inzenders zal alleen aan het meest voldoende de *eerste gouden medaille*, en aan de overigen, naar gelang der waardij van hunne inzending, de *tweede gouden* of de *zilveren medaille* worden toegekend; 1857, n°. 424.

3. Middelen ter wering van het wit bij de *perzik* en andere *steenvruchtboomen;* de *tweede gouden medaille;* 1857, n°. 422.

4. Welke zijn, volgens genomen proeven en waarnemingen, de voor- of nadeelen van het droogleggen der landerijen in verschillende soorten van gronden, door het in den grond boren van gaten en het daarin brengen van loodregte staken, in vergelijking van het draineren? Op welke wijze worden zulke boorgaten op de beste en minst kostbaarste wijze aangelegd? de *tweede gouden medaille;* 1857, n°. 425.

5. Voor de naauwkeurigste opgave van proeven der *bemesting van den grond.* of *van gras- of akkerplanten*, met *verdund zwavelzuur;* de *tweede gouden medaille;* 1857, n°. 426.

6. Voor een nieuw en uitvoerbaar middel, om de bouwlanden van het *hoef of stinkblad* (*Tussilago farfara*) te zuiveren; de *tweede gouden medaille;* 1857, n°. 428.

7. Voor een *overzigt* van den *staat der landhuishouding in Nederland*, in vergelijking met die van andere landen, vooral Engeland, Belgie en Duitschland, en aanwijzing der middelen tot verbetering, de *gouden medaille* en *f* 150; 1857, n°. 427.

8. Men verlangt eene handleiding voor de tabakteelt, daaronder begrepen het droogen enz., zoo als zulks gewoonlijk door den tabaksteeler in Nederland wordt uitgeoefend, met het doel, om aan hen, die deze tak van nijverheid willen drijven, duidelijke en genoegzame voorschriften te geven om deze teelt onder de verschillende omstandigheden welke hier voorkomen, met goed gevolg uitteoefenen.

Prijs, de *eerste gouden medaille en f* 100. Antwoorden intezenden voor ult° September 1857, n°. 445.

9. Welke middelen kunnen er worden aangewend om het moederkoorn (*Secale cornutum*) in de rogge voor te komen? de *tweede gouden medaille.* Antwoorden intezenden vóór ultimo September 1857, n°. 447.

10. Eene naauwkeurige Landhuishoudkundige beschrijving van eene Provincie van Nederland of genoegzaam belangrijk gedeelte van deze.

Voor elk voldoend, en in geval van mededinging, best gekeurd antwoord, looft de Maatschappij uit, hare *gouden medaille*, en indien de verdienste van het stuk daartoe grond geeft eene remuneratie. De antwoorden intezenden vóór of ultimo September 1857, n°. 448.

11. Aan den schrijver van een voldoend en volledig handboek over de fabrijkmatige ontkleuring door middel van beenzwart, naar de daarbij opgegevene bepalingen; de *gouden medaille*, en indien bewezen wordt dat zijne methode in het groot is toegepast, en boven andere bestaande handelwijzen de voorkeur verdient, eene remuneratie van *f* 400; September 1857, n°. 461.

12. Lijm vervaardigen, welke de eigenschappen van de scheepslijm van Jeffrey bezit en niet hooger in prijs dan de Engelsche; de *gouden medaille;* Sept. 1857, n°. 460.

13. Op de doelmatige inzameling, bewaring en bereiding van vaste en vloeibare menschelijke uitwerpselen tot meststof; de *gouden medaille;* September 1857, n°. 459.

14. De gouden medaille, *welke door* Zijne Majesteit onzen Beschermheer *aan de Maatschappij is beschikbaar gesteld*, wordt op de volgende prijsvraag uitgeloofd.

Men verlangt: 1°. eene zoo volledig mogelijke opgave van de middelen tot eene verbeterde wijze van bereiding zoo van rogge- als tarwebrood, binnen- als buitenlands in gebruik, met eene op goede gronden steunende aanduiding van de doelmatigste; — 2°. De beste middelen te weten om die verbeterde wijze van bereiding bij ons te lande ingang te doen vinden en algemeen te maken.

Antwoorden in te zenden vóór of op ult°. September 1857, n°. 431.

15. Vleeschspijzen van buitenlands invoeren en in den handel brengen, opdat daaruit een volksvoedsel ontsta of verwacht kan worden; de *gouden medaille;* 1857, n°. 439.

16. De Maatschappij looft hare *tweede gouden medaille* uit aan dengenen, die de respectievelijk in de wollen en in de katoenen, de schoonste monsters met Chrysamine- of Polychromatzuur geverwde stoffen, zoowel wat de frischheid als de verscheidenheid van kleuren betreft, zal leveren.

Antwoorden intezenden vóór of op ultimo September 1857, n°. 455.

17. Vervaardiging van ijzeren hekken, balusters, stoelen en andere voorwerpen van hol getrokken ijzer, de *gouden medaille;* 1857, n°. 457.

18. In ons Rijk microscopen vervaardigen, die in prijs en deugdelijkheid met de buitenlandsche van Oberhausen gelijk staan; niet alleen het vervaardigen van het mechanisme wordt bedoeld, maar bepaald het slijpen van achromatische lenzen en verbindingen van lenzen. De *eerste gouden medaille*, en *f* 500.

Inzendingen met getuigschriften Sept. 1857, n°. 456.

19. De Maatschappij looft hare *tweede gouden medaille* uit voor de beste verhandeling op de vraag: Hoe moeten Model- en Proefboerderijen in Nederland ingerigt worden, om daarvan het meeste nut voor het algemeen te trekken. Antwoorden intezenden voor ultimo September 1857, n°. 450.

20. Proeven van houtsneekunst, welke met de beste buitenlandsche kunnen wedijveren; de *gouden medaille;* Sept. 1857, n°. 462.

21. De Maatschappij vraagt eene opgave en beoordeeling der scheikundige middelen om de gewone wijze van *rooting van hennep en vlas* te vervangen. Zij verlangt eene naauwkeurige beschrijving van de *geheele bewerking*, zoowel als der proefnemingen, welke gestrekt hebben ter beoordeeling.

Voor het best voldoend antwoord looft de Maatschappij hare *gouden medaille* uit. Antwoorden in te zenden vóór ult°. September 1857, n°. 463.

22. De gouden medaille *welke door* Zijne Majesteit den Koning onzen Beschermheer *aan de Maatschappij is beschikbaar gesteld*, wordt op de volgende vraag, voor:

„ Eene handleiding om gebouwen, of gedeelten daarvan, overeenkomstig hunne bestemming te verwarmen en te ventileren." Antwoorden intezenden voor ult. September 1857, n°. 452.

23. *Tarwemeel* hier te lande zoodanig malen en behandelen, dat het voor de verzending naar *Oost-Indien* geschikt bevonden wordt en van daar in behoorlijken staat na verblijf van een half jaar terug voeren; de *gouden medaille;* 1858, n°. 464.

24. Een beknopt en populair overzigt van hetgeen met zekerheid bekend is, nopens de *onbewerktuigde* (of *minerale*) stoffen, welke de ook in ons land gekweekte akkerplanten uit den bouwgrond opnemen, en nopens de middelen, die met vrucht aanbevolen zijn, om gebrek aan die delfstoffelijke deelen in den grond voor te komen of te herstellen? Daarenboven het scheikundig onderzoek van tien minste drie soorten, op bouwgronden in Nederland in het groot gekweekte gewassen en wel liefst eene soort van graan, eene peulvrucht en een wortelgewas, ontleend met betrekking tot hun gehalte aan onbewerktuigde stoffen, in verband met een onderzoek derzelfde stoffen in den grond, waarop die gewassen gegroeid zijn, en wel dit laatste vóór dat die gewassen daarin gezaaid of gepoot en nadat zij daaruit ingeoogst waren; de *gouden medaille* en *f* 500; 1858, n°. 446.

25. Men vraagt, *ten eerste:*

a. Of de inlandsch gestampte meekrap, na verloop van 2, 3 of 4 jaren aan innerlijke waarde vermeerdert, en zoo ja,

b. door welke oorzaken deze verandering wordt te weeg gebragt.

c. of naar aanleiding van de *sub b.* beantwoorde vraag, die oorzaken dezelfde verandering te weeg brengen in de racine of gedroogde wortel.

Ten tweede: Welke middelen geeft de wetenschap aan de hand, om aan de gestampte of gemalen meekrap en aan de racine de waarde-vermeerdering welke de tijd slechts langzaam aanbrengt, spoediger mede te deelen en welke is het geschikst oogenblik, om deze middelen toe te passen, met bijvoeging echter, dat de inzender verpligt zal zijn, over te leggen monsters van door hem bewerkte en van de tot bewerking gebezigde meekrap, alsmede vergelijkende monsters van katoenen of wollen stoffen met deze meekrap geverwd, gestaafd door berekeningen, waaruit blijkt, dat de waarde-vermeerdering ten minste de kosten van bereiding goedmaakt.

De Maatschappij looft uit hare *gouden medaille en eene premie van f* 300.

Antwoorden in te zenden vóór ult°. September 1858, n°. 434.

26. Voor het oprigten eener kunstmatige vischkweekerij, als handelstak in Nederland, met overlegging der bewijzen en opgave der behandeling en verkregene uitkomsten, de *gouden medaille;* 1858, n°. 440.

27. Een naauwkeurig verslag inleveren van de visscherij op de nederlandsche kust, met opgave van de reden van vermindering daarvan; de *gouden medaille;* 1858, n°. 441.

28. Invoer van gedroogde Bananen van goede qualiteit uit onze overzeesche bezittingen in genoegzame hoeveelheid om het succes in den handel te beproeven; de *eerste gouden medaille;* 1859, n°. 438.

29. *Verscheidene medailles en premiën*, zoo te zamen als afzonderlijk, zullen *jaarlijks*, naar mate der verdiensten en het gewigt der zaak, ter beoordeeling van de Algemeene Vergadering, uitgedeeld worden aan die *scheeps-officieren*, *stuurlieden* en alle *andere personen*, in dit koningrijk, welke de beste waarnemingen van nuttige zaken, nuttige ontdekkingen of de naauwkeurigste proefnemingen, met nuttige uitgedachte middelen, *de verbetering der zeevaart en visscherijen* betreffende, hebben gedaan, en dezelve, zooveel mogelijk met getuigenissen of bewijzen gestaafd, zullen hebben medegedeeld. De opgaven, met bewijzen of getuigschriften in te zenden vóór of op den *laatsten September van ieder jaar;* n°. 391.

30. Planten, gewassen en boomen, tot nog toe in dit Rijk tot nuttig gebruik niet aangekweekt, opgeven, en het nut en voordeel met proeven bewijzen; voor elk derzelve eene *premie van vijftig gulden.* Inzendingen vóór of op den laatsten September van ieder jaar; n°. 16.

31. Een onbekend of niet algemeen gebruikelijk werktuig invoeren, waardoor meerder voordeel in den landbouw verkregen wordt; de *eerste of tweede gouden* of *zilveren medaille;* n°. 17. Inzending ult°. September van ieder jaar.

32. Eenig werktuig, gedetailleerde teekening of volledig model inzenden, dienstig tot fabrijken en hetwelk tot heden binnen dit Koningrijk nog niet in gebruik is geweest; het gebruik met proeven voldoende aantoonen; naar gelang van het nut der zaak eene aanzienlijke belooning; vóór of op den laatsten September van ieder jaar; n°. 41.

33. Aan elk leerboek, over eenigen tak van Nijverheid, hetwelk aan de Maatschappij in handschrift ingezonden is en hare goedkeuring wegdraagt, zal de *tweede gouden medaille* worden toegekend; terwijl eene aan de waarde van het boek geëvenredigde belooning daar kan worden bijgevoegd.

Het bekroonde leerboek blijft het eigendom des inzenders, die het alzoo in het licht zal kunnen geven of eene overeenkomst met de Maatschappij over de uitgave sluiten.

Noch medaille, noch belooning zal evenwel mogen worden uitgereikt, vóór dat het bekroonde leerboek werkelijk in het licht gegeven is.

Antwoorden in te zenden voor ultimo September van ieder jaar; n°. 352.

Al de hiervoren, *bij uittreksel*, medegedeelde Prijsvragen, met de voorwaarden, waarnaar men zich bij de beantwoording hebbe te gedragen, zijn vervat in afzonderlijke stukken, tot en met het jaar 1844, terwijl die over 1845 tot en met 1856 ingesloten, zijn geplaatst in het Tijdschrift der Maatschappij en daarenboven in het jaarlijksch Programma.

Verder verklaart de Maatschappij, dat, zoo dikwerf het mogt blijken, dat de inhoud van gedrukte stukken of geschriften, *hetzij geheel, of gedeeltelijk aan haar* als het eigen werk der inzenders *ware ingezonden, alsdan de naambriefjes zullen worden geopend en de namen bekend gemaakt, zonder dat op het ingezonden stuk eenig acht zal worden geslagen.* (Art. 121 der wet.)

Voorts wordt herinnerd, dat de *inzenders* van Stukken, *die onmiddelijk en zonder eenige bepaalde uitnoodiging* aan de Maatschappij worden toegezonden, *bij Directeuren moeten bekend zijn*, welke den naam geheim houden, tot na de uitspraak van de Algemeene Vergadering, aangezien het Departement, onder welks ressort de inzender woonachtig is, *niet met de beoordeeling* mag worden belast.

Alle Stukken, ter beantwoording van Prijsvragen, bij de Maatschappij inteleveren, moeten *op den tijd*, bij de vraag bepaald, met een *kennelijk teeken*, en de *antwoorden* of *verhandelingen* met eene *spreuk* of *motto* voorzien, worden ingezonden, terwijl daarbij de *getuigschriften*, zoowel als de *naam* en *woonplaats* van den inzender, ieder in een afzonderlijk verzegeld biljet, voerende ten opschrift de spreuk of het motto, *franco* worden geadresseerd aan den *Algemeenen Secretaris der Maatschappij*, J. A. van Eeden, te *Haarlem.*

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.